Τό κοινοτικό δίκαιο, στό παρόν στάδιο ἐξελίξεώς του, δέν ἐμποδίζει τήν θέσπιση ἐθνικῶν διατάξεων πού προβλέπουν ὅτι τό ἀποκλειστικό δικαίωμα ἐπί σχεδίου ἤ προτύπου ἀποκτᾶται μέ τήν πρώτη κατάθεση, χωρίς νά διερευνᾶται ἄν ὁ καταθέτης εἶναι καί ὁ δημιουργός τοῦ προτύπου ἤ ἔλκων δικαίωμα ἀπό τόν δημιουργό καί χωρίς τά ἐνδιαφερόμενα πρόσωπα νά ἔχουν τήν δυνατότητα νά προβάλουν ὅτι ὁ καταθέτης δέν εἶναι ὁ δημιουργός τοῦ προτύπου, ὁ ἐντολεύς του ἤ ὁ ἐργοδότης του.

3. Ἄν καί τό δικαίωμα ἐπί τοῦ προτύπου, ὡς δικαίωμα ἐκ τοῦ νόμου, ἐκφεύγει καθ' ἑαυτό ἀπό τά συμβατικά ἤ τά στοιχεῖα ἐναρμονισμένης πρακτικῆς πού προβλέπονται στό ἄρθρο 85, παράγραφος 1, ἡ ἄσκηση τοῦ ἐν λόγω δικαιώματος δύναται νά ἐμπίπτει στίς ἀπαγορεύσεις τῆς συνθήκης ὅταν εἶναι τό ἀντικείμενο, τό μέσο ἤ ἡ συνέπεια μιᾶς συμφωνίας.

4. Ὁ κάτοχος δικαιώματος ἐπί προτύπου, πού ἀπεκτήθη δυνάμει τῆς νομοθεσίας κράτους μέλους, δύναται νά ἀντιταχθεῖ στήν εἰσαγωγή προϊόντων, προελεύσεως ἄλλου κράτους μέλους, πού ἔχουν πανομοιότυπη ἐμφάνιση μέ τό κατατεθέν πρότυπο, ὑπό τόν ὅρο τά ἐπίδικα προϊόντα νά ἔχουν τεθεῖ σέ κυκλοφορία ἐντός τοῦ ἄλλου κράτους μέλους χωρίς τήν παρέμβαση ἤ τήν συναίνεση τοῦ κατόχου τοῦ δικαιώματος, ἤ προσώπου πού ἐξαρτᾶται ἀπό τόν δικαιοῦχο νομικῶς ἤ οἰκονομικῶς, νά μή ὑφίσταται μεταξύ τῶν οἰκείων φυσικῶν ἤ νομικῶν προσώπων καμμία συμφωνία περιοριστική τοῦ ἀνταγωνισμοῦ καί, τέλος, τά ἀντίστοιχα δικαιώματα τῶν κατόχων τοῦ δικαιώματος ἐπί τοῦ προτύπου ἐντός τῶν διαφόρων κρατῶν μελῶν νά ἔχουν δημιουργηθεῖ χωρίς καμμία μεταξύ τους ἐξάρτηση.

Στήν ὑπόθεση 144/81,

πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο αἴτηση τοῦ Gerechtshof τῆς Χάγης πρός τό Δικαστήριο, κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 177 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, μέ τήν ὁποία ζητεῖται, στό πλαίσιο τῆς διαφορᾶς πού ἐκκρεμεῖ ἐνώπιον τοῦ αἰτοῦντος δικαστηρίου μεταξύ

KEURKOOP BV, μέ ἕδρα τό Ρόττερνταμ,

ἐφεσειούσης,

καί

NANCY KEAN GIFTS BV, μέ ἕδρα τήν Χάγη,

ἐφεσιβλήτου,

ἡ ἔκδοση προδικαστικῆς ἀποφάσεως ὡς πρός τήν ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης, προκειμένου νά ἐκτιμηθεῖ ἄν ὁ ἐνιαῖος νόμος τῆς Μπενελούξ περί βιομηχανικῶν σχεδίων ἤ προτύπων, τοῦ ὁποίου οἱ ὅροι ἐθεσπίσθησαν μέ τήν σύμβαση τῆς 25ης Ὀκτωβρίου 1966 (Tractatenblad 1966, ἀριθ. 292, σ. 3), εἶναι σύμφωνος πρός τό κοινοτικό δίκαιο,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο ἀπό τούς J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο, G. Bosco, A. Touffait καί O. Due, προέδρους τμήματος, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, T. Koopmans, U. Everling, A. Χλωρό καί F. Grévisse, δικαστές,

γενικός εἰσαγγελεύς: G. Reischl
γραμματεύς: J. A. Pompe, βοηθός γραμματεύς

ἐκδίδει τήν ἀκόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τά πραγματικά περιστατικά τῆς ὑποθέσεως, ἡ ἐξέλιξη τῆς διαδικασίας καί οἱ παρατηρήσεις πού κατετέθησαν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου ΕΟΚ, ἔχουν συνοπτικῶς ὡς ἑξῆς:

I — Πραγματικά περιστατικά καί διαδικασία

Ἡ ὑπόθεση αὐτή ἀφορᾶ τό σχέδιο μιᾶς γυναικείας τσάντας.

Τό σχέδιο τῆς τσάντας αὐτῆς, πού ἐπενοήθη στίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, κατετέθη στίς 2 Ἰανουαρίου 1979, τό δέ πιστοποιητικό καταχωρίσεως «US Patent Design 250.734», ἀναφέρει ὡς «Inventor» (ἐφευρέτη) κάποιον ὀνόματι Siegel καί ὡς ἐκδοχέα τήν ἑταιρία Amba Marketing Systems Inc. Τό προϊόν διετέθη στό ἐμπόριο στίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ἀπό τήν ἐπιχείρηση πωλήσεων μέ ἀλληλογραφία Ambassador. Ἐπειδή δέν θεωρεῖται πλέον τῆς μόδας στίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, ἡ τσάντα ἔχει ἀφαιρεθεῖ ἀπό τόν κατάλογο τῆς Ambassador.

Ἡ ἑταιρία περιορισμένης εὐθύνης Nancy Kean Gifts BV (NKG), τῆς ὁποίας ἡ ἕδρα εἶναι στήν Χάγη, εἶναι ἐπιχείρηση ἀποκλειστικῶς ἐμπορική. Προκειμένου νά τήν διαθέτει στίς Κάτω Χῶρες, ἡ NKG, ἡ ὁποία ἀγόρασε τήν ἐν λόγω τσάντα στό Zug, Ἑλβετία, κατέθεσε τό σχέδιο στό γραφεῖο βιομηχανικῶν σχεδίων καί προτύπων τῆς Μπενελούξ τήν 23η Ἀπριλίου 1979. Ἡ ἑταιρία NKG ἀναφέρει ὅτι ἡ τσάντα, τήν ὁποία ἐμπορεύεται, κατασκευάζεται στήν Taiwan (Φορμόζα), ἀπ' ὅπου ἀποστέλλεται κατ' εὐθείαν στίς Κάτω Χῶρες.

Στήν ἀρχή τοῦ 1980, ἡ ἑταιρία NKG διεπίστωσε ὅτι ἡ ἑταιρία πωλήσεων μέ ἀλλη-

λογραφία Keurkoop, πού ἔχει τήν ἕδρα της στό Ρόττερνταμ, προσέφερε, ὡς δῶρο ὑπό τό ὄνομα «Elite» καί πρός πώληση ὑπό τό ὄνομα «Ideal», γυναικεῖες τσάντες, τῶν ὁποίων ἡ ἐμφάνιση ἦταν σχεδόν πανομοιότυπη μέ τό κατατεθέν σχέδιο ἐκείνων πού ἐπώλησε ἡ ἴδια ἡ NKG. Ἡ Keurkoop ἐπρομηθεύετο τήν ἐπίδικη τσάντα ἀπό τήν ἐξαγωγική ἑταιρία Formosa Keystone Products Corporation, τῆς Taiwan, ἡ ὁποία μέ τήν σειρά της, τήν ἐπρομηθεύετο ἀπό δύο κατασκευάστριες ἑταιρίες ἐγκατεστημένες ἐπίσης στήν Taiwan, ἤτοι τήν Taiwan Plastic Company καί τήν Ocean Light Industries Corporation.

Ἡ ἑταιρία NKG, ἐπειδή ἐθεώρησε ὅτι ἡ συμπεριφορά τῆς ἑταιρίας Keurkoop προσέβαλλε τό ἀποκλειστικό της δικαίωμα πού εἶχε δυνάμει τοῦ ἐνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ περί σχεδίων ἤ προτύπων, ἐκίνησε κατά τῆς Keurkoop τήν διαδικασία λήψεως ἀσφαλιστικῶν μέτρων ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ Arrondissements-Rechtbank τοῦ Ρόττερνταμ. Μέ ἀπόφαση τῆς 8ης Μαΐου 1980, ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου αὐτοῦ ἐδέχθη τά αἰτήματα τῆς ἑταιρίας NKG ἐπιβάλλοντας στήν ἑταιρία Keurkoop «νά μή κατασκευάζει, εἰσάγει, πωλεῖ, προσφέρει πρός πώληση, ἐκθέτει, προμηθεύει, χρησιμοποιεῖ ἤ δημιουργεῖ ἀποθέματα γιά ἕναν ἀπό τούς ἐν λόγω σκοπούς, γιά βιομηχανικό ἤ ἐμπορικό σκοπό, μιά ἤ περισσότερες γυναικεῖες τσάντες, οἱ ὁποῖες ἔχουν τήν ἴδια ἐμφάνιση μέ τό κατατεθέν ἀπό τήν αἰτούσα σχέδιο ἤ νά διαφέρουν ἀπό αὐτό μόνο σέ μικρολεπτομέρειες» (κατά γράμμα σχεδόν ἀντιγραφή τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ἐνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ πού παρατίθεται ἐν παραρτήματι στήν σύμβαση τῆς 25ης Ὀκτωβρίου 1966 καί ἰσχύει ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1975).

Ἡ ἑταιρία Keurkoop ἤσκησε ἔφεση κατά τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ Gerechtshof τῆς Χάγης.

Γιά νά ἀπαντήσει στήν ἐνώπιόν του ἀναπτυχθείσα ἐπιχειρηματολογία, τό Gerechtshof καθώρισε, κατ' ἀρχάς, τήν θέση τῆς NKG καί τά δικαιώματά της ἐν ὄψει τοῦ ἐνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ.

Τά συμπεράσματά του δύνανται νά συνοψισθοῦν σέ δύο προτάσεις:

1. Ἡ NKG δέν εἶναι ὁ δημιουργός τοῦ σχεδίου τῆς τσάντας καί δέν κατέθεσε τό σχέδιο μέ τήν συναίνεση τοῦ δημιουργοῦ ἤ τῶν ἐλκόντων ἐξ αὐτοῦ δικαιώματα.

2. Ἀλλά γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ ἐνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ περί τῶν σχεδίων ἤ προτύπων, δέν εἶναι ἀναγκαῖο ἡ αἴτηση προστασίας νά ὑποβάλλεται ἀπό τόν δημιουργό. Ὅπως ὁρίζει τό ἄρθρο 3, παράγραφος 1, τοῦ νόμου, «τό ἀποκλειστικό δικαίωμα ἐπί σχεδίου ἤ προτύπου ἀποκτᾶται μέ τήν πρώτη κατάθεση πού γίνεται στό ἔδαφος τῆς Μπενελούξ». Ὁ νόμος δέν διατυπώνει ἄλλη ἐπιταγή πού νά ἀφορᾶ τήν ἐκδήλωση δημιουργικῆς ἤ καλλιτεχνικῆς δραστηριότητος. Ὁ νόμος ὁρίζει μόνο στό πρῶτο του ἄρθρο ὅτι «δύναται νά προστατεύεται ὡς σχέδιο ἤ πρότυπο, ἡ νέα ἐμφάνιση προϊόντος τό ὁποῖο ἔχει ὠφελιμιστική λειτουργία» (σκέψη 11 τῆς ἀποφάσεως τοῦ Gerechtshof).

Ἀφοῦ καθώρισε κατ' αὐτό τόν τρόπο τήν θέση τῆς NKG καί τήν ἔκταση ἰσχύος τοῦ ἐνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ, τό Gerechtshof τῆς Χάγης μέ τήν ἀπό 20ῆς Μαΐου 1981 ἀπόφασή του, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 177 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, ζητεῖ ἀπό τό Δικαστήριο τήν ἔκδοση προδικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπί τῶν ἀκολούθων ἐρωτημάτων:

1. Συμβιβάζεται μέ τούς κανόνες πού περιέχονται στήν συνθήκη ΕΟΚ καί ἀφοροῦν τήν ἐλεύθερη κυκλοφορία τῶν ἐμπορευμάτων, εἰδικότερα μέ τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, ἡ ἐφαρμογή τοῦ ἐνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ περί σχεδίων καί βιομηχανικῶν προτύπων καθ' ὅσον τό ἀποτέλεσμα τοῦ ἐν λόγω νόμου συνίσταται στό νά παρέχει ἀποκλειστικά δικαιώματα ἐπί σχεδίου, ὅπως τ' ἀναφερόμενα στόν νόμο αὐτό καί τά ὁποῖα ἔχουν τό ἀντικείμενο καί

τήν λειτουργία πού περιγράφονται στήν σκέψη 11 τῆς παρούσης ἀποφάσεως, στό πρόσωπο πού πρῶτο τό κατεχώρισε καταθέτοντάς το στήν ἁρμοδία ἀρχή, καί ὅταν κανένα ἄλλο πρόσωπο ἐκτός ἀπό τό πρόσωπο τό ὁποῖο ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι ὁ σχεδιαστής ἤ ὁ ἐντολοδόχος, ἤ ὁ ἐργοδότης τοῦ σχεδιαστῆ, δέν ἔχει τήν δυνατότητα ν' ἀμφισβητήσει τό δικαίωμα τοῦ καταθέτη καί ν' ἀποκρούσει ἐπιτυχῶς αἴτηση περί ἐκδόσεως ἀπαγορευτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία κατετέθη ἀπό τόν καταθέτη, στηριζόμενο στό γεγονός ὅτι ὁ καταθέτης δέν εἶναι ὁ σχεδιαστής, ὁ ἐντολοδόχος τοῦ σχεδιαστῆ, ἤ ὁ ἐργοδότης τοῦ σχεδιαστῆ;

2. Δύναται ἡ αἴτηση περί ἐκδόσεως ἀπαγορευτικῆς ἀποφάσεως ν' ἀποκρουσθεῖ ἐπιτυχῶς, καθ' ὅσον ἀφορᾶ προϊόντα τά ὁποῖα ἀπέκτησε ὁ καθ' οὗ σέ χώρα ἀνήκουσα στήν κοινή ἀγορά ἐκτός ἀπό τήν χώρα (ἀνήκουσα στήν κοινή ἀγορά) γιά τήν ὁποία ἔχει ζητηθεῖ ἡ ἀπαγορευτική ἀπόφαση, ἄν τά δικαιώματα τοῦ καταθέτη, ὁ ὁποῖος ζητεῖ τήν ἀπαγορευτική ἀπόφαση, δέν θίγονται σ' αὐτή τήν ἄλλη χώρα μέ τό ἐμπόριο αὐτῶν τῶν προϊόντων;

Τό Gerechtshof ὑπογραμμίζει ὅτι σύμφωνα κυρίως μέ τό ἄρθρο 3, παράγραφος 1, τοῦ ἐνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ, ὁ νομοθέτης τῆς Μπενελούξ ἐθεώρησε τό ἀποκλειστικό δικαίωμα ἐπί ἑνός προτύπου ὡς δικαίωμα βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας κατά τήν ἔννοια τῆς ἀπό 20ῆς Μαρτίου 1883 συμβάσεως τῆς Ἑνώσεως τῶν Παρισίων περί τῆς προστασίας τῆς βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας, σύμβαση στήν ὁποία μετέχουν ὅλα τά κράτη μέλη τῆς Κοινότητος.

Ἡ αἴτηση ἐκδόσεως προδικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπρωτοκολλήθη στήν γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου τήν 5η Ἰουνίου 1981.

Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 20 τοῦ Πρωτοκόλλου περί τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου ΕΟΚ, γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν ἡ ἑταιρία Keurkoop, ἐφεσείουσα, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν A. F. de Savornin Lohman, δικηγόρο Ρόττερνταμ, ὁ ὁποῖος ἔχει γραφεῖο στίς Βρυξέλλες, ἡ κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν F. Italianer, γενικό γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, ἡ κυβέρνηση τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τήν G. Dagtoglou, Treasury Solicitor's Department, ἡ γαλλική κυβέρνηση, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν F. Bersani, βοηθό γενικό γραμματέα τῆς διυπουργικῆς ἐπιτροπῆς γιά τά προβλήματα εὐρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας, ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν R. Wägenbaur, νομικό σύμβουλο, ἐπικουρούμενο ἀπό τόν Th. Van Rijn, μέλος τῆς νομικῆς ὑπηρεσίας.

Κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ καί μετ' ἀκρόαση τοῦ γενικοῦ εἰσαγγελέως, τό Δικαστήριο, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 45 τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας, διέταξε ἀποδείξεις.

Μέ τήν ἀπό 15ης Δεκεμβρίου 1981 ἐπιστολή του, ὁ γραμματεύς τοῦ Δικαστηρίου ἐζήτησε ἀπό τούς διαδίκους στήν κυρία δίκη καί τήν Ἐπιτροπή νά ἀπαντήσουν στά ἀκόλουθα ἐρωτήματα:

1. *Ἀπό τήν Keurkoop BV καί τήν Nancy Kean Gifts BV:*

   — Ποία εἶναι ἡ καταγωγή τῶν τσαντῶν πού διέθεσαν στό ἐμπόριο ἤ προσέφεραν ὡς δῶρο στίς Κάτω Χῶρες; Ποῦ κατεσκευάσθησαν; Ἀπό ποῦ εἰσήχθησαν; Ποῦ ἀγοράσθησαν;

   — Ποία ἡ ἀκριβής ἡμερομηνία ἀπό τῆς ὁποίας τό σχέδιο τῆς τσάντας προστατεύεται;

2. *Ἀπό τήν Keurkoop BV:*

   — Τί ἐννοεῖ ἡ ἑταιρία αὐτή ὅταν ὑποστηρίζει ὅτι τό κατατεθέν ἀπό τήν

NKG πρότυπο τῆς τσάντας ἀποτελεῖ ἀντιγραφή;

3. *Ἀπό τήν Ἐπιτροπή καί τούς διαδίκους στήν κυρία δίκη:*

— Τί πληροφορίες ἔχουν ὅσον ἀφορᾶ τήν ἐμπορία τῆς τσάντας πού κατετέθη, τό δέ πιστοποιητικό καταχωρίσεως «US Patent Design 250.734» ἀναφέρει ὡς δημιουργό τόν Siegel καί ὡς ἐκδοχέα τήν ἑταιρία Amba Marketing Systems Inc., σέ ἄλλες χῶρες τῆς κοινῆς ἀγορᾶς; Ἀπό ποιόν διετέθη στό ἐμπόριο ἡ ἐν λόγω τσάντα; Ποῦ κατεσκευάσθη καί ἀπό ποῦ εἰσήχθη;

4. *Ἀπό τήν Ἐπιτροπή:*

— Ἡ τσάντα προστατεύεται ἀπό τήν νομοθεσία περί σχεδίων καί διομηχανικῶν προτύπων ἄλλων κρατῶν μελῶν; Πρός ὄφελος ποίου;

Οἱ διάδικοι στήν κυρία δίκη καί ἡ Ἐπιτροπή ὑπεχρεοῦντο νά ὑποβάλουν τίς παρατηρήσεις τους μέχρι τῆς 2ας Μαρτίου 1982.

Ἡ Keurkoop τίς ὑπέβαλε στίς 25 Φεβρουαρίου 1982, ἡ NKG στίς 21 Ἰανουαρίου 1982 καί ἡ Ἐπιτροπή στίς 2 Μαρτίου 1982.

Σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 54 τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας, ὁ πρόεδρος ὥρισε τήν ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς προφορικῆς διαδικασίας μετά τήν λήξη τῆς ταχθείσης προθεσμίας γιά τήν ὑποβολή τῶν γραπτῶν παρατηρήσεων, εἰς ἀπάντηση τῶν ἐρωτημάτων πού ἔθεσε τό Δικαστήριο.

II — Περίληψη τῶν γραπτῶν παρατηρήσεων πού κατετέθησαν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου

Ἐπί τοῦ πρώτου ἐρωτήματος

Ἡ *ἑταιρία Keurkoop* ἐκφράζει τήν εὐχή ὅπως τό Δικαστήριο διευρύνει τήν ἐξέταση τοῦ πρώτου ἐρωτήματος καί λάβει ὑπ' ὄψη τό συνολικό πρόβλημα πού ἀνέκυψε στήν ὑπόθεση αὐτή. Τό πρόβλημα κατά πόσον τρίτος δύναται νά ἀμφισβητήσει τήν κατάθεση σχεδίου, γιά τήν Keurkoop, ἐντάσσεται, στήν πραγματικότητα, στό πλαίσιο γενικῆς ἀμφισβητήσεως τῶν ἰδίων τῶν ὅρων τοῦ ἐνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ, ἤ τουλάχιστο, τῆς ἑρμηνείας πού τό Gerechtshof ἔδωσε σ'αὐτόν. Κατά τήν Keurkoop, προκειμένου νά δοθεῖ στό παραπέμπον δικαστήριο μία χρήσιμη ἀπάντηση, θά πρέπει νά ἐξετασθεῖ «μέχρι ποίου σημείου, ὑπό τό φῶς τοῦ εἰδικοῦ ἀντικειμένου ...» τοῦ δικαίου περί προτύπων κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης, ἡ ἐθνική κανονιστική ρύθμιση δύναται νά ἀναγνωρίσει ἀποκλειστικό δικαίωμα σέ καταθέτη, ὅταν, ἀφ' ἑνός, ἔχει ἀποδειχθεῖ ὅτι ἔγινε, ἐκ μέρους τοῦ καταθέτη, «ἀπομίμηση τοῦ προτύπου» καί, ἀφ' ἑτέρου, ὅτι ὁ καταθέτης αὐτός δέν εἶναι οὔτε διομήχανος οὔτε διοτέχνης, ἀλλά «καθαρά ἔμπορος».

Κατά τήν γνώμη τῆς Keurkoop, κακῶς τό παραπέμπον δικαστήριο παρέλειψε νά περιλάβει στά τεθέντα ἐρωτήματα τήν τελευταία αὐτή ἄποψη τοῦ προβλήματος. Ὅμως, ἡ θέση τῆς NKG, τήν ὁποία φαίνεται ὅτι ἐπεκύρωσε τό Gerechtshof, εἶναι νομικῶς ἀστήρικτη, κατά τό μέτρο πού, ἀντίθετα ἀπό τό ἀντικείμενό της καί τόν σκοπό της, ἡ προστασία τῶν προτύπων θά ἐπέτρεπε σ' ἕναν ἔμπορο ἤ εἰσαγωγέα-μεταπωλητή, τοῦ ὁποίου ἡ μόνη ἀξία συνίσταται στό ὅτι κατέθεσε τό πρότυπο πρίν τούς ἀνταγωνιστές του, νά ἐξασφαλίσει μονοπωλιακή θέση στήν ἀγορά τῆς Μπενελούξ. Κατά τήν Keurkoop, ὁ ἐνιαῖος νόμος τῆς Μπενελούξ δέν ἀπέβλεπε στήν προστασία τῆς ἀξίας αὐτῆς.

Ἀπό τήν αἰτιολογική ἔκθεση, ὅσον ἀφορᾶ τό ἄρθρο 1 τοῦ ἐνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ, προκύπτει ὅτι «ὁ παρών νόμος ἀποσκοπεῖ στήν ἐνθάρρυνση τῶν διομηχάνων καί διοτεχνῶν πού ἐκδηλώνουν μεγαλύτερη φροντίδα ὡς πρός τήν μορφή τῶν χρησίμων προϊόντων κατασκευῆς τους» (ὁλλανδικό κείμενο, ἔκδοση Schuurmann & Jordens, 1974, σ. 26).

Ἡ οὐσιαστική αὐτή λειτουργία τοῦ δικαίου περί προτύπων ἐπιβεβαιώνεται ἀπό τούς ὅρους τῆς συμβάσεως τῆς Ἑνώσεως τῶν Παρισίων καί τό δίκαιο τῶν διαφόρων κρατῶν μελῶν.

Κατά τήν Keurkoop, στό πλαίσιο τῆς συμβάσεως τῆς Ἑνώσεως τῶν Παρισίων, οὐδέποτε ἐτέθη ζήτημα «ἐμπορικῶν» σχεδίων ἤ προτύπων. Ὁ πίνακας τῶν δικαιωμάτων βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας, πού περιλαμβάνεται στό ἄρθρο 1, παράγραφος 2, τῆς συμβάσεως, ἀναφέρει τά βιομηχανικά σχέδια καί πρότυπα.

Τό δίκαιο τῶν διαφόρων κρατῶν μελῶν ρυθμίζει τήν προστασία τῶν σχεδίων καί προτύπων κατά τρεῖς διαφορετικούς τρόπους:

α) Στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας, στό Ἡνωμένο Βασίλειο καί στήν Ἰταλία, τό καθεστώς τῶν σχεδίων καί προτύπων παρουσιάζει στενή σχέση πρός αὐτό τῶν διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας.

Ἡ «Geschmacksmustergesetz» τοῦ 1876, ἡ «Registered Design Act» τοῦ 1949 καί τό ἰταλικό διάταγμα τῆς 25ης Αὐγούστου 1940 προστατεύουν τά βιομηχανικά σχέδια καί πρότυπα.

Στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας, ἕνα σχέδιο νόμου διευκρινίζει ὅτι σχέδιο ἤ πρότυπο δέν δύναται νά προστατεύεται ἄν ἔχει ἀντιγραφεῖ ἀπό ἄλλη δημιουργία. Στό Ἡνωμένο Βασίλειο τά κοινά ἀντικείμενα δύνανται νά τύχουν προστασίας ὑπό τόν ὅρο, πάντως, ὅτι ὁ καταθέτης τοῦ προτύπου εἶναι ὁ δημιουργός ἤ τρίτος τό κατεσκεύασε γιά λογαριασμό του. Στήν Ἰταλία, ἀπαιτεῖται ἡ ἀπόδειξη ὅτι ὁ καταθέτης εἶναι καί ὁ δημιουργός τοῦ σχεδίου ἤ ὁ ἔλκων ἐξ αὐτοῦ δικαίωμα, κάθε δέ ἐνδιαφερόμενος δύναται νά προσκομίσει τήν ἀντίθετη ἀπόδειξη.

6) Σέ ἄλλες χῶρες ὅπως ἡ Γαλλία, ἡ προστασία τῶν σχεδίων καί προτύπων συνδέεται μέ τό καθεστώς τῆς λογοτεχνικῆς καί καλλιτεχνικῆς ἰδιοκτησίας πού δίνει ἔμφαση στήν ἀτομική καί πνευματική προσφορά τοῦ δημιουργοῦ. Τό ἄρθρο 2, ἐδάφιο 3, τοῦ γαλλικοῦ νόμου, τῆς 11ης Μαρτίου 1957, ἐπιτρέπει ὄχι μόνο στόν ἴδιο τόν δημιουργό ἀλλά ἐπίσης στούς ἐνδιαφερομένους τρίτους νά ἐπικαλεσθοῦν τό ὅτι ὁ καταθέτης ἔχει ἀντιγράψει.

γ) Ὁ δανικός νόμος τῆς 27ης Μαΐου 1970 παρουσιάζει ὁρισμένες ὁμοιότητες μέ τόν ἑνιαῖο νόμο τῆς Μπενελούξ, μέ τήν διπλή, πάντως, διαφορά ὅτι, ἀφ' ἑνός, τό δανικό γραφεῖο προτύπων ἀξιώνει τό πρότυπο νά εἶναι νέο καί διεξάγει αὐτεπαγγέλτως ἔρευνα ἐπί τοῦ θέματος, καί ἀφ' ἑτέρου, κάθε ἐνδιαφερόμενος δύναται νά καταγγείλει τήν διαπραχθεῖσα ἀπό τόν καταθέτη ἀντιγραφή.

Κατά τήν Keurkoop, ἀπό τά προηγούμενα προκύπτει ὅτι ὁ ἑνιαῖος νόμος τῆς Μπενελούξ εἶναι ἀντίθετος πρός τήν κοινῶς ἀποδεκτή ἔννοια τῆς προστασίας τῶν σχεδίων καί προτύπων, κατά τήν ἔννοια ὅτι προφυλάσσει τόν καταθέτη, ὁποιαδήποτε καί ἄν εἶναι ἡ ἰδιότητά του (ἐν προκειμένω καθαρά ἔμπορος) καί ἀπό μόνο τό γεγονός τῆς τυπικῆς πράξεως καταθέσεως, ἀπό τήν κατηγορία τοῦ ἀντιγραφέως, ἀκόμη καί ὅταν τό ὁμολογεῖ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὅπως συμβαίνει ἐν προκειμένω. Ἡ Keurkoop, εἶναι τῆς γνώμης ὅτι, ἡ διάκριση μεταξύ τῶν εἰσαγωγέων-μεταπωλητῶν προκύπτει ἀκριβῶς ἀπό τήν ἀδυναμία γιά τούς ἐνδιαφερομένους τρίτους, ἐν ὄψει τοῦ ἑνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ, νά ἀμφισβητήσουν τήν κατάθεση ἐπικαλούμενοι τήν ἀντιγραφή.

Ἐπιτρέποντας τήν πλάγια χρήση ἑνός δικαιώματος βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας, ὁ ἑνιαῖος νόμος τῆς Μπενελούξ ἔχει ὡς συνέπεια τήν στεγανοποίηση μεταξύ τῆς ἀγορᾶς τῶν Κάτω Χωρῶν ἤ τῆς Μπενελούξ καί τῆς ἀγορᾶς τῶν ἄλλων κρατῶν μελῶν. Ἡ Keurkoop ὑπογραμμίζει ὅτι ἡ ἐπίδικη γυναικεία τσάντα πωλεῖται ἀπό ἄλλες ἐπιχειρήσεις πωλήσεων μέ ἀλληλογραφία στίς Κάτω Χῶρες, στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας, στήν Γαλλία, στό Βέλγιο καί στό Λουξεμβοῦργο.

Κατά τήν Keurkoop, τό πρῶτο ἐρώτημα πρέπει νά ἐξεταστεῖ ὑπό τό φῶς τῶν προηγουμένων σκέψεων. Ἡ ἔλλειψη ἐναρμονίσεως τῶν ἐθνικῶν νομοθεσιῶν στό θέμα τῶν σχεδίων καί προτύπων δέν ἐμποδίζει τό Δικαστήριο νά ἐκτιμήσει τίς συνέπειες τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ ἐν ὄψει τῆς κοινοτικῆς ἀρχῆς τῆς ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων καί τοῦ κοινῶς ἀποδεκτοῦ ὁρισμοῦ τῆς προστασίας, στόν τομέα αὐτό, ἀπό τό ἐσωτερικό δίκαιο τῶν κρατῶν μελῶν.

Ἡ Keurkoop, ὑπογραμμίζει, ἀφ' ἑνός, ὅτι χάρις στήν νομολογία τοῦ Δικαστηρίου, τό δίκαιο τῶν σημάτων καί τῶν διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας ἀνεπτύχθη στό κοινοτικό ἐπίπεδο (ἡ Keurkoop ἀναφέρεται στήν μελέτη τοῦ R. Ludding «Mededingingsrecht in de EEG » — Δίκαιον τοῦ ἀνταγωνισμοῦ ἐντός τῆς ΕΟΚ, Eur. Monografieën ἀριθ. 27, Kluwer 1979), ἀφ' ἑτέρου ὅτι, ὅταν τό μέσο ἐνδίκου προστασίας τοῦ αἰτοῦντος διαδίκου ἰσοδυναμεῖ μέ ἀπαγόρευση εἰσαγωγῆς, τό Δικαστήριο ἐξετάζει γενικῶς ἄν, ὑπό παρόμοιες συνθῆκες, ἕνα τέτοιο μέσο δικαιολογεῖται (κυρίως στήν ὑπόθεση 58/80, Dansk Supermarked κατά Imerco, Συλλογή 1981, σ. 181) καί, τέλος, ὅτι τό Δικαστήριο ἀπεφάνθη ἤδη ἐπί τοῦ προβλήματος τῶν περιορισμῶν στό θέμα τῆς ἀποδείξεως σέ ὑποθέσεις πού ἀναφέρονται στήν βιομηχανική ἰδιοκτησία (ἰδίως στήν ὑπόθεση 102/77, Hoffmann-La Roche κατά Centrafarm, Recueil 1978, σ. 1139 καί στήν ὑπόθεση 3/78, Centrafarm κατά American Home Products, Recueil 1978, σ. 1823).

Ἔτσι, ὁποιοσδήποτε καί ἄν εἶναι ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο τό Δικαστήριο ἤθελε διατυπώσει τό εἰδικό ἀντικείμενο τῆς προστασίας τῶν βιομηχανικῶν σχεδίων καί προτύπων, ἡ Keurkoop, θεωρεῖ ὅτι δέν εἶναι δυνατό «νά γίνει ἀνεκτή, μέσω περιορισμῶν στό θέμα τῆς ἀποδείξεως, ἡ ἐκ τῶν προτέρων στέρηση ἀπό τόν καθ' οὗ τῆς δυνατότητος νά ἐπικαλεσθεῖ, κατά τήν διάρκεια τῆς δίκης, τό γεγονός ὅτι ὁ καταθέτης ἀντέγραψε καί ἀπό τόν δικαστή τήν δυνατότητα νά δεχθεῖ τόν λόγο ἀντιγραφῆς ὡς λόγο ἀπορρίψεως». Γι' αὐτό, κατά τήν Keurkoop, στό πρῶτο προδικαστικό ἐρώτημα προσήκει ἀρνητική ἀπάντηση.

Κατά τήν *Ἐπιτροπή*, προκαλεῖ ἐκ πρώτης ὄψεως κατάπληξη τό γεγονός ὅτι, στό πλαίσιο τῆς διαφορᾶς αὐτῆς, τό ὁλλανδικό δικαστήριο ἀπεφάσισε νά ὑποβάλει στό Δικαστήριο προδικαστικά ἐρωτήματα πού ἀναφέρονται στήν ἑρμηνεία τῶν ἄρθρων 30 καί 36 τῆς συνθήκης. Ἡ Ἐπιτροπή, ἀναφερομένη στίς ἀποφάσεις EMI Records κατά CBS Schallplatten (ὑποθέσεις 51/75, 86/75 καί 96/75, Recueil 1976, σ. 811, 871 καί 913 ἀντιστοίχως) θεωρεῖ ὅτι, κατά τό μέτρο πού τά ἐπίδικα προϊόντα ἔχουν εἰσαχθεῖ κατ' εὐθείαν ἀπό χῶρες ἐκτός τῆς κοινῆς ἀγορᾶς, τόσο ἀπό τήν Keurkoop, ὅσο καί τήν NKG, δέν ἀφοροῦν τίς ἐνδοκοινοτικές συναλλαγές.

Κατά τήν Ἐπιτροπή, φαίνεται ὅτι ἡ ὑποστηριχθεῖσα ἀπό τήν Keurkoop, θέση ὁδήγησε τό ἐθνικό δικαστήριο νά ἀπευθυνθεῖ πρός τό Δικαστήριο τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων. Σύμφωνα μέ τήν θέση αὐτή, ἡ γυναικεία τσάντα καταγωγῆς Φορμόζας, ἀφορᾶ τίς ἐνδοκοινοτικές σχέσεις, δεδομένου ὅτι πωλεῖται ἀλλοῦ ἐντός τῆς κοινῆς ἀγορᾶς καί, κατά συνέπεια, εἶναι δυνατό νά εἰσαχθεῖ στίς Κάτω Χῶρες ἀπό ἄλλα κράτη μέλη.

Σ' αὐτή τήν ἀλληλουχία ἰδεῶν, ἡ Ἐπιτροπή παρατηρεῖ ὅτι ἀντικείμενο τῆς παρούσης ὑποθέσεως εἶναι κατά ποῖο μέτρο οἱ περιορισμοί ἐπί τῶν εἰσαγωγῶν δικαιολογοῦνται γιά λόγους προστασίας τῶν δικαιωμάτων τῆς βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας. Ἀπό τήν νομολογία τοῦ Δικαστηρίου συνάγεται ὅτι τό ἄρθρο 36 τῆς συνθήκης δέν ἐπιτρέπει ἐξαίρεση τῆς ἀρχῆς τῆς ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων παρά μόνο ὅταν τέτοια ἐξαίρεση δικαιολογεῖται ἀπό λόγους

προστασίας τῶν δικαιωμάτων, πού συνιστοῦν τό εἰδικό ἀντικείμενο τῆς βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας.

Ἡ Ἐπιτροπή ὑπογραμμίζει ὅτι τό Δικαστήριο δέν εἶχε τήν εὐκαιρία νά ὁρίσει τό περιεχόμενο τοῦ εἰδικοῦ ἀντικειμένου τοῦ δικαιώματος ἐπί τῶν προτύπων. Κατά τήν νομολογία τήν σχετική ἐπί τῶν ἄλλων δικαιωμάτων βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας, τό εἰδικό ἀντικείμενο τοῦ δικαιώματος ἐπί τοῦ προτύπου θά ἠδύνατο νά ὁρισθεῖ ὡς τό ἀποκλειστικό δικαίωμα τοῦ δικαιούχου νά ἐμπορεύεται, πρῶτος, προϊόν, τό ὁποῖο ἔχει καθορισμένη βιομηχανική μορφή.

Κατά τήν Ἐπιτροπή, στήν ἐσωτερική ἔννομη τάξη τῶν κρατῶν μελῶν, τό δικαίωμα ἐπί τοῦ προτύπου ὑπάγεται ἄλλοτε στήν προστασία τῆς λογοτεχνικῆς καί καλλιτεχνικῆς ἰδιοκτησίας, ἄλλοτε στήν προστασία τῆς βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας. Ὁ ὁρισμός τοῦ δικαιούχου εἶναι ἐπίσης διαφορετικός ἀπό μία ἔννομη τάξη σέ ἄλλη. Στίς χῶρες ὅπου ἡ προστασία τοῦ δικαιώματος ἐπί τοῦ προτύπου ταυτίζεται μέ αὐτή τοῦ δικαιώματος τοῦ δημιουργοῦ, ὁ δικαιοῦχος εἶναι γενικά ὁ δημιουργός τοῦ προτύπου ἤ ὁ ἔλκων ἐξ αὐτοῦ δικαίωμα. Στίς ἄλλες χῶρες, ἡ προστασία τοῦ δικαιώματος ἐπί τοῦ προτύπου παρέχεται σ' αὐτόν πού πρῶτος κατέθεσε τό πρότυπο.

Ἡ Ἐπιτροπή θεωρεῖ ὅτι, ἐλλείψει ἐναρμονίσεως τῶν ἐθνικῶν νομοθεσιῶν ἐπί τοῦ θέματος, πρέπει νά ἀφεθεῖ στά κράτη μέλη ἡ φροντίδα νά καθορίσουν τόν δικαιοῦχο τοῦ προτύπου καί ὅτι, κατά τό μέτρο πού ὁ δημιουργός ἔχει τήν δυνατότητα νά προβάλει τά δικαιώματά του, ὁ ἐνιαῖος νόμος τῆς Μπενελούξ εἶναι σύμφωνος μέ τίς διατάξεις τῆς συνθήκης.

Ἡ *κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν,* ἡ ὁποία συμμερίζεται τήν ἀνάλυση τοῦ Gerechtshof ὡς πρός τήν ἔκταση ἰσχύος τοῦ ἐνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ, εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ὁ νόμος αὐτός παρουσιάζει τό πλεονέκτημα τῆς ἁπλότητος καί τῆς ἀσφαλείας τοῦ δικαίου.

Ἡ ἀσφάλεια τοῦ δικαίου ἐξασφαλίζεται ἀπό τό γεγονός ὅτι ἡ προστασία γεννιέται ἀπό τήν κατάθεση καί τήν καταχώριση τοῦ διεκδικουμένου δικαιώματος σέ δημόσια βιβλία, τά ὁποῖα οἱ τρίτοι δύνανται νά συμβουλεύονται. Ἡ ἁπλότης συνίσταται στούς προβλεπομένους τρόπους καταθέσεως καί στό γεγονός ὅτι δέν τίθεται πλέον ὁ ὅρος καί δέν διεξάγεται ἔλεγχος ὅτι ὁ καταθέτης κατέβαλε ὁ ἴδιος τίς προσπάθειες πού ὡδήγησαν στήν δημιουργία τοῦ προτύπου.

Ἡ κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν θεωρεῖ ὅτι, ὅταν ἡ κατάθεση γίνεται ἀπό πρόσωπο διαφορετικό τοῦ δημιουργοῦ καί αὐτός δέν ἀντιτίθεται, ἡ κατάθεση εἶναι σύμφωνη μέ τό πνεῦμα πού θεμελιώνει τό σύστημα τῆς ἰδιοκτησίας γιά τό ὁποῖο πρόκειται, ὅτι οἱ τρίτοι δέν δύνανται νά ἀμφισβητήσουν τό δικαίωμα τοῦ καταθέτου.

Ἡ κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν ὑπογραμμίζει ὅτι ἡ σύμβαση περί τοῦ εὐρωπαϊκοῦ διπλώματος εὑρεσιτεχνίας γιά τήν κοινή ἀγορά καθιέρωσε, στά ἄρθρα της 56, παράγραφος 1, καί 57, παράγραφος 1, στοιχεῖο ε, τήν ἀρχή σύμφωνα μέ τήν ὁποία τό ἀποκλειστικό δικαίωμα ἀναγνωρίζεται στόν πρῶτο καταθέτη καί ἡ ἀμφισβήτηση τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ μόνο στόν δημιουργό τοῦ ἔργου. Ἡ ἀρχή αὐτή γίνεται ἐπίσης δεκτή ἀπό τόν ὁλλανδικό νόμο περί διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας (Rijksoctrooiwet, ἄρθρα 6 καί 51, παράγραφος 1, στοιχεῖο b).

Ἡ κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν ὑπενθυμίζει ὅτι, σύμφωνα μέ παγία νομολογία τοῦ Δικαστηρίου, οἱ κανόνες τῆς συνθήκης δέν ἐπηρεάζουν τήν ὕπαρξη ἀλλά μόνο, ὑπό ὁρισμένες περιστάσεις, τήν ἄσκηση τῶν ἀνεγνωρισμένων ἀπό τήν νομοθεσία κράτους μέλους δικαιωμάτων ὡς πρός τήν βιομηχανική καί ἐμπορική ἰδιοκτησία. Τό νά γίνει δεκτό ὅτι τρίτοι δύνανται νά ἀμφισβητήσουν τό δικαίωμα τοῦ πρώτου καταθέτου θά ἰσοδυναμοῦσε, ἐν προκειμένῳ, μέ προσβολή τῆς ἰδίας τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνεγνωρισμένου ἀπό τόν ἐνιαῖο νόμο τῆς Μπενελούξ δικαιώματος. Γιά τόν λόγο αὐτό θά πρέπει, κατά τήν κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν, νά δοθεῖ καταφατική ἀπάντηση στό πρῶτο ἐρώτημα.

Κατά τήν *γαλλική κυβέρνηση,* οἱ προσπάθειες ἑνοποιήσεως ἤ ἐναρμονίσεως τῶν ἐθνικῶν νομοθεσιῶν περί προστασίας τῆς βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας ἀνελήφθησαν κυρίως στόν τομέα τῶν διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας (Συμβάσεις τοῦ Στρασβούργου, Μονάχου καί Λουξεμβούργου) καί στόν τομέα τῶν σημάτων (προτάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς γιά ἕνα κοινοτικό σῆμα καί γιά τήν ἐναρμόνιση τῶν ἐθνικῶν νομοθεσιῶν).

Κατά τήν γνώμη τῆς γαλλικῆς κυβερνήσεως, ἐλλείψει κοινοτικοῦ συστήματος προστασίας τῶν βιομηχανικῶν σχεδίων καί προτύπων ἤ ἐναρμονίσεως τῶν ἐθνικῶν νομοθεσιῶν, θά πρέπει νά γίνει ἀναφορά στό ἄρθρο 36 τῆς συνθήκης, τό ὁποῖο δέχεται τήν ἐλευθερία τοῦ ἐθνικοῦ νομοθέτη ἐπί τοῦ θέματος, ὑπό τήν μόνη ἐπιφύλαξη ὅτι δέν θά εἰσαγάγει συγκεκαλυμμένους περιορισμούς στό ἐνδοκοινοτικό ἐμπόριο. Ἄν ἡ πείρα ἀπεδείκνυε ὅτι, ἀπό τήν ἐφαρμογή ὁρισμένων ἐθνικῶν νομοθεσιῶν περί προστασίας τῆς βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας, προκύπτουν ἐμπόδια στήν δημιουργία ἤ τήν λειτουργία τῆς κοινῆς ἀγορᾶς, ἡ γαλλική κυβέρνηση θεωρεῖ ὅτι ἡ λύση θά ἠδύνατο νά ἐνυπάρχει μόνο στήν δημιουργία ἐνιαίου δικαίου ἤ στήν προσέγγιση τῶν ἐθνικῶν νομοθεσιῶν.

Κατά τήν *κυβέρνηση τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου,* δέν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία ὅτι τά βιομηχανικά σχέδια εἶναι μορφή βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης.

Στό ἄρθρο 1, παράγραφος 2, τῆς συμβάσεως τῆς Ἑνώσεως γιά τήν προστασία τῆς βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας, πού ὑπεγράφη στό Παρίσι τό 1883, ἀνεθεωρήθη τελευταίως στήν Στοκχόλμη τό 1967 καί στήν ὁποία ὅλα τά κράτη μέλη συμμετέχουν, τά βιομηχανικά σχέδια συμπεριλαμβάνονται στά ἀντικείμενα τῆς προστασίας τῆς βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας. Ἡ κυβέρνηση τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου ἐκθέτει ἐπίσης ὅτι, σύμφωνα μέ τόν κανονισμό 17 (ΕΕ εἰδ. ἔκδ. τόμ. 08/001, σ. 25), πού ἐξέδωσε τό Συμβούλιο τό 1962 δυνάμει τοῦ ἄρθρου 87 τῆς συνθήκης, ὁ ὅρος «δικαιώματα βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας» περιλαμβάνει κυρίως τά διπλώματα εὑρεσιτεχνίας, τά πρότυπα χρήσεως, τά σχέδια καί πρότυπα ἤ σήματα (ἄρθρο 4, παράγραφος 2, περίπτωση II, στοιχεῖο 6).

Κατά τήν κυβέρνηση τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου, ὁ ἐνιαῖος νόμος Μπενελούξ δέν ἔχει ὡς σκοπό νά προστατεύει ἀποκλειστικά τόν δημιουργό τοῦ προτύπου. Ἀποσκοπεῖ, ἐπίσης, στήν προστασία ὁποιουδήποτε προσώπου, τό ὁποῖο, ἐπιθυμοῦν νά καταθέσει ἕνα νέο σχέδιο, προέβη σέ σημαντικές ἐπενδύσεις (τόσο σέ χρῆμα, ὅσο καί σέ ἐργασία) γιά νά διαδώσει καί ἐκλαϊκεύσει τό σχέδιο καί, ἄν πρόκειται γιά κατασκευαστή, νά τό κατασκευάσει. Ἡ κυβέρνηση τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου θεωρεῖ ὅτι εἶναι δίκαιο ὁ νόμος νά παρέχει στόν ἐνδιαφερόμενο περιορισμένο μονοπώλιο ὥστε οὐδείς ἄλλος νά δύναται νά ἐπωφεληθεῖ ἀπό τήν ἐπένδυσή του, διαθέτοντας στό ἐμπόριο προϊόν κατ' οὐσία πανομοιότυπο.

Ἡ κυβέρνηση τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου θεωρεῖ ὅτι, ἐλλείψει ἐναρμονίσεως τῶν ἐθνικῶν νομοθεσιῶν σ' ἕνα εἰδικό κλάδο τοῦ δικαίου, δέν θά ἔπρεπε νά καλεῖται τό Δικαστήριο νά ἐξετάζει λεπτομερειακῶς τούς νόμους ὁρισμένου κράτους μέλους.

Κατά τήν κυβέρνηση τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου, στό πρῶτο προδικαστικό ἐρώτημα προσήκει ἡ ἀπάντηση ὅτι ἡ ἐφαρμογή τῶν ἀποφασιστικῶν διατάξεων τοῦ ἐνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ περί βιομηχανικῶν σχεδίων ἤ προτύπων συμβιβάζεται πρός τούς κανόνες τῆς συνθήκης ΕΟΚ περί ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων.

Ἐπί τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος

Κατά τήν *Keurkoop,* ἡ διατύπωση τοῦ δευτέρου προδικαστικοῦ ἐρωτήματος ἀφήνει

νά νοηθεῖ ὅτι ἡ NKG θά εἶχε καταθέσει τό πρότυπο τῆς ἐπίδικης γυναικείας τσάντας ὄχι μόνο στήν Μπενελούξ, ἀλλ' ἐπίσης σέ ἄλλα κράτη μέλη. Ὅμως, ἡ NKG κατέθεσε τό πρότυπο μόνο στό γραφεῖο βιομηχανικῶν σχεδίων καί προτύπων τῆς Μπενελούξ.

Ἡ Keurkoop, παρατηρεῖ ὅτι τό δεύτερο προδικαστικό ἐρώτημα, τό ὁποῖο ἐπαναλαμβάνει τούς ὅρους τοῦ τελευταίου της λόγου ἐφέσεως, ἔχασε κάθε ἐνδιαφέρον κατά τό μέτρο πού ὁ σκοπός τῆς Keurkoop, συνίστατο στό νά παρακινήσει τό ἐθνικό δικαστήριο, ἄν ὑποτεθεῖ ὅτι ἡ NKG ἀπεδείκνυε κατά τήν ἔφεση τήν ὕπαρξη νομικῆς σχέσεως μέ τήν Ambassador/Siegel, ἐφ' ὅσον τῆς ἐπέτρεψε νά προβεῖ στήν κατάθεση στίς Κάτω Χῶρες, νά λάβει ὑπ' ὄψη ὅτι ἡ γυναικεία τσάντα εἶχε ἴσως διατεθεῖ νομίμως στό ἐμπόριο σέ ἄλλο κράτος μέλος ἀπό τήν Ambassador/Siegel ἤ μέ τήν συναίνεσή της. Ἀφοῦ τό Gerechtshof ἐδέχθη ὅτι ἡ NKG δέν ἦταν ἐξουσιοδοτημένη νά καταθέσει τό πρότυπο ἐν ὀνόματι τοῦ δημιουργοῦ, ἐξ αὐτοῦ προκύπτει, κατά τήν Keurkoop, ὅτι ὁ τέταρτος λόγος ἐφέσεως, καί συνεπῶς, τό δεύτερο προδικαστικό ἐρώτημα, ἔχασε τήν σημασία του.

Ἡ Keurkoop, θεωρεῖ, πάντως, ὅτι τό Δικαστήριο θά ἠδύνατο νά ἐπωφεληθεῖ ἀπό τήν διατύπωση τοῦ δευτέρου αὐτοῦ ἐρωτήματος, γιά νά κρίνει κατά πόσον ὑφίστανται ἐπιχειρήσεις πού, ὅπως ἡ NKG, ἀσκοῦν ἐπί τοῦ ἐδάφους ἄλλων κρατῶν μελῶν, τό δικαίωμα ἐπί τοῦ προτύπου γιά τήν γυναικεία τσάντα τῆς Ambassador, κατά τρόπο ἀνεξάρτητο, χωρίς ἡ Ambassador νά λαμβάνει δικαστικά μέτρα ἐναντίον τους. Μία τέτοια κατάσταση, ἀντίθετη πρός τούς ὅρους τοῦ ἄρθρου 85, θά ἠδύνατο ἐνδεχομένως νά καταγγελθεῖ ἀπό τό Δικαστήριο.

Ἡ *Ἐπιτροπή* θεωρεῖ ὅτι ἡ ἀπάντηση στό δεύτερο ἐρώτημα ἐξαρτᾶται ἀπό τό κατά πόσον ἡ ἐμπορία στό κράτος μέλος τῆς ἐξαγωγῆς ἔγινε ἤ μή ἀπό τόν κάτοχο τοῦ δικαιώματος στήν χώρα εἰσαγωγῆς ἤ τουλάχιστο μέ τήν συναίνεσή του.

Ἐπί καταφατικῆς ἀπαντήσεως, ἡ Ἐπιτροπή παρατηρεῖ ὅτι, σύμφωνα μέ τήν παγία νομολογία τοῦ Δικαστηρίου, τό δικαίωμα ἐπί τοῦ προτύπου ἔχει ἀναλωθεῖ (βλέπε κυρίως ὑπόθεση 187/80, Merck κατά Stephar, ἀπόφαση τῆς 14ης Ἰουλίου 1981, ὑπόθεση 15/74, Centrafarm κατά Sterling Drug, Recueil 1974, σ. 1147, ὑπόθεση 119/75, Terrapin, Recueil 1976, σ. 1039). Στήν ἀντίθετη περίπτωση, ὁ κάτοχος τοῦ δικαιώματος δύναται νά ἀντιταχθεῖ στήν εἰσαγωγή τέτοιων προϊόντων (ὑπόθεση 24/67, Parke Davis, Recueil 1968, σ. 81, καί 15/74, Centrafarm κατά Sterling Drug, προαναφερθεῖσα), ἐκτός ἄν ἡ ἐνέργεια αὐτή ἀποτελεῖ στήν πραγματικότητα συγκεκαλυμμένο περιορισμό τοῦ ἐμπορίου μεταξύ τῶν κρατῶν μελῶν.

Ἡ Ἐπιτροπή ἐπιφυλάσσεται νά ἐξετάσει τό τελευταῖο αὐτό πρόβλημα κατά τήν προφορική διαδικασία, καθ' ὅσον μόνο τά στοιχεῖα τῆς δικογραφίας δέν τῆς ἐπιτρέπουν νά προβεῖ σέ μία τέτοια ἀνάλυση.

Κατά τήν *κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν*, τό γεγονός ὅτι ἡ ἐμπορία στό κράτος μέλος ἐξαγωγῆς δέν προσβάλλει τά δικαιώματα τοῦ κατόχου στό κράτος μέλος εἰσαγωγῆς δύναται νά ὀφείλεται σέ δύο καταστάσεις, δηλαδή ὅτι στό κράτος μέλος ἐξαγωγῆς εἴτε δέν ὑπάρχει δυνατότης προστασίας τοῦ προτύπου εἴτε ἡ προστασία δέν ἐζητήθη.

Ἄν στήν τελευταία αὐτή περίπτωση ἐξήγετο τό ἴδιο συμπέρασμα μέ αὐτό τῆς ὑποθέσεως ὅτι ἡ ἐμπορία ἐντός τοῦ κράτους μέλους ἐξαγωγῆς ἔγινε μέ τήν συγκατάθεση τοῦ ἀποκλειστικοῦ κατόχου τοῦ δικαιώματος, ὁ καταθέτης προτύπου σέ ἕνα ἤ περισσότερα κράτη μέλη θά ἦταν ὑποχρεωμένος νά ζητήσει τήν προστασία τοῦ προτύπου σέ ὅλα τά κράτη μέλη, ἐλλείψει δέ τέτοιας προστασίας δέν θά εἶχε κανένα

μέσο ἀμύνης ἔναντι τρίτων πού θά προσέβαλλαν τά δικαιώματά του.

Ἡ κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν εἶναι τῆς γνώμης ὅτι μία τέτοια λύση θά εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τήν ἀναίρεση τῶν σκοπῶν τῶν ἐθνικῶν νομοθεσιῶν ἐπί τοῦ θέματος, καθ' ὅσον πλήττει ὄχι μόνο τήν ἄσκηση τοῦ δικαιώματος, ἀλλά στήν πραγματικότητα, «τό ἴδιο τό δικαίωμα στήν γέννησή του».

Ἡ κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν ὑπογραμμίζει ὅτι, σύμφωνα μέ τό ἄρθρο 81 τῆς κοινοτικῆς συμβάσεως περί διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας, ἡ ὁποία ὑπεγράφη στό Λουξεμβοῦργο τήν 15η Δεκεμβρίου 1975, τά παρεχόμενα σέ ἐθνικό δίπλωμα εὑρεσιτεχνίας δικαιώματα ἀναλώνονται ὅταν τό προϊόν διατίθεται στό ἐμπόριο ἐντός ἑνός τῶν κρατῶν μελῶν ἀπό τόν κάτοχο τοῦ διπλώματος εὑρεσιτεχνίας ἤ μέ τήν ρητή του συναίνεση. Ἡ κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν προτείνει νά δοθεῖ καταφατική ἀπάντηση στό δεύτερο ἐρώτημα, ἄν ὑπάρχει τέτοια συναίνεση, καί ἀρνητική στήν ἀντίθετη περίπτωση.

Ἡ *γαλλική κυβέρνηση* ἀποδέχεται μερικῶς τήν γνώμη αὐτή, ἀλλά ὑπογραμμίζει, πάντως, ὅτι πολύ αὐστηρή ἐφαρμογή τῶν προτεινομένων ἀπό τό Δικαστήριο λύσεων, ἰδίως στίς ὑποθέσεις 24/67 Parke Davis καί 187/80 Merck/Stephar, ἐμπεριέχει τόν κίνδυνο νά ὁδηγήσει σέ συμπεριφορές πού ἀντιστρατεύονται εὐθέως τούς σκοπούς τῆς συνθήκης. Πράγματι, προκειμένου νά ἀποφύγουν τήν ἀνάλωση τοῦ δικαιώματός τους, οἱ ἐπιχειρήσεις θά διακινδύνευαν εἴτε νά ἀρνοῦνται τήν ἀνάπτυξη τῶν δικαιωμάτων τους βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας στά κράτη μέλη πού δέν προσφέρουν προστασία, πράγμα πού θά παρεδίαζε τήν ἀρχή τῆς ἐλεύθερης κυκλοφορίας, εἴτε νά ἐγκαταλείπουν πλήρως καί συστηματικῶς τήν ἀγορά τῶν κρατῶν αὐτῶν στούς ἀνταγωνιστές τους, πράγμα πού θά εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τήν νόθευση τοῦ ἐλεύθερου ἀνταγωνισμοῦ.

Ἡ γαλλική κυβέρνηση θεωρεῖ ὅτι, ἐλλείψει ἐναρμονίσεως τῶν νομοθεσιῶν ἐπί τοῦ θέματος τῶν βιομηχανικῶν σχεδίων καί προτύπων, καί κατά τό μέτρο πού τό Δικαστήριο δέν θά ἠδύνατο νά δεχθεῖ παραβίαση τῶν ἀρχῶν τῆς ἐλεύθερης κυκλοφορίας καί τοῦ ἐλεύθερου ἀνταγωνισμοῦ, πρέπει, κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 36, νά ὑπερισχύσουν οἱ ἐθνικές νομοθεσίες πού προστατεύουν τά δικαιώματα βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας.

Ἡ *κυβέρνηση τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου* ὑπενθυμίζει ὅτι στίς ὑποθέσεις 24/67, Parke Davis, καί 119/75, Terrapin, τό Δικαστήριο ἐπεβεβαίωσε τήν ἐφαρμογή τῶν δικαιωμάτων βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας δυνάμει τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας, μολονότι δέν ὑπῆρχε καμμία σχέση μεταξύ τῶν παραγομένων ἀπό τόν κάτοχο τοῦ δικαιώματος βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας ἐμπορευμάτων καί τῶν ἐμπορευμάτων πού διετέθησαν στό ἐμπόριο ἐντός ἄλλου κράτους μέλους χωρίς τήν συναίνεσή του.

Κατά τήν κυβέρνηση τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου, στό δεύτερο ἐρώτημα πρέπει νά δοθεῖ ἀρνητική ἀπάντηση κατά τό μέτρο πού, ἀφ' ἑνός, ἡ διενεργουμένη ἀπό τήν Keurkoop ἐμπορία ἀφεώρα προϊόντα, τά ὁποῖα ἡ ἑταιρία αὐτή ἐπρομηθεύθη ἀπό κράτος μέλος τῆς Κοινότητος διαφορετικό αὐτοῦ ἐντός τοῦ ὁποίου ἠσκήθη ἡ ἀγωγή ἐπί ἀπαγορεύσει καί ὅπου, ἀφ' ἑτέρου, ἡ ἐμπορία στό ἄλλο αὐτό κράτος μέλος δέν προσβάλλει κανένα δικαίωμα τῆς NKG. Ἡ κυβέρνηση τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου θεωρεῖ ὅτι διαφορετική ἀπάντηση θά συνιστοῦσε ριζοσπαστική ἐξέλιξη τῆς κοινοτικῆς νομοθεσίας καί θά ἐξαφάνιζε σχεδόν τήν ἀξία κάθε δικαιώματος βιομηχανικῆς ἰδιοκτησίας δυνάμει τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας, τό ὁποῖο δέν θά εὕρισκε ἰσοδύναμο ἀντάλλαγμα σέ ὅλα τά κράτη μέλη.

III — Γραπτές παρατηρήσεις πού κατετέθησαν εἰς ἀπάντηση ἐρωτημάτων τοῦ Δικαστηρίου

Στά «πραγματικά περιστατικά καί διαδικασία» ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη οἱ ἀπαντήσεις

πού ἔδωσαν ἡ Keurkoop καί ἡ NKG στό πρῶτο ἐρώτημα πού τούς ἔθεσε τό Δικαστήριο.

Εἰς ἀπάντηση τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος μέ τό ὁποῖο ἐζητεῖτο ἀπό τήν Keurkoop τί «ἐννοεῖ ὅταν ὑποστηρίζει ὅτι ἡ τσάντα πού κατέθεσε ἡ NKG εἶναι ἀντιγραφή», ἡ ἐνδιαφερομένη ἀπαντᾶ ὅτι μία σύμφωνη πρός τήν συνθήκη ἑρμηνεία τοῦ εἰδικοῦ ἀντικειμένου ἤ τῆς θεμελιώδους λειτουργίας τοῦ δικαιώματος ἐπί τῶν βιομηχανικῶν σχεδίων ἤ προτύπων (ὡς δικαιώματος βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης) συνεπάγεται ὅτι, ἀποκλειστικῶς, ἀπολαύει προστασίας αὐτός πού, ἐν ὄψει κατασκευῆς (ἤ βελτιώσεως τῆς μορφῆς) τοῦ βιομηχανικοῦ του προϊόντος, ἐπενόησε ἕνα πρότυπο ἤ τρίτος τό ἐπενόησε γιά λογαριασμό του. Ἔτσι, ἡ παρεχομένη προστασία ἀποσκοπεῖ νά ἀνταμείψει τίς ὑλικές προσπάθειες καί/ἤ τίς πνευματικές πού ἀνέπτυξε ὁ δημιουργός ἤ ὁ ἔλκων ἐξ αὐτοῦ δικαίωμα ὑπό τήν ἰδιότητα βιομηχάνου.

Κατά συνέπεια, ὅταν ἡ Keurkoop BV δηλώνει ὅτι ἡ τσάντα πού κατέθεσε ἡ NKG συνιστᾶ ἀντιγραφή, ἐννοεῖ μ' αὐτό ὅτι ἡ NKG εἶναι ξένη πρός τήν δημιουργία τοῦ προτύπου τῆς τσάντας αὐτῆς, ἀλλά ὅτι — ὅπως ἐξ ἄλλου φαίνεται ἀπό τίς ἴδιές της δηλώσεις κατά τήν διαδικασία τῆς κυρίας δίκης — οἰκειοποιήθη συνειδητά, χωρίς δικαίωμα οὔτε συναίνεση, τό σχῆμα γυναικείας τσάντας πού ἐδημιούργησε τρίτος (Siegel).

Μία τέτοια μονοπώληση, κυρίως ὅταν εἰσαγωγέας τήν διεκδικεῖ ἔναντι ἑνός ἤ περισσοτέρων ἄλλων εἰσαγωγέων, εἶναι ἀσυμβίβαστη μέ τήν θεμελιώδη λειτουργία τοῦ δικαιώματος ἐπί τῶν βιομηχανικῶν σχεδίων καί προτύπων στό πλαίσιο τῆς κοινῆς ἀγορᾶς.

Τό τρίτο ἐρώτημα, ὡς πρός τήν γυναικεία τσάντα πού ὑπῆρξε ἀντικείμενο καταθέσεως στίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, τό ὁποῖο ὑπεβλήθη στήν Ἐπιτροπή καί στούς διαδίκους στήν κυρία δίκη, ἀνεφέρετο στό «ποῖος διέθεσε τήν τσάντα αὐτή στό ἐμπόριο» καί «ποία ἡ καταγωγή κατασκευῆς καί εἰσαγωγῆς».

Ἡ Keurkoop δηλώνει ὅτι, ἀπό ὅ,τι γνωρίζει, ἡ τσάντα αὐτή δέν διατίθεται πλέον στό ἐμπόριο ἀπό τήν Siegel/Ambassador ἤ γιά λογαριασμό της.

Ἡ Keurkoop ὑπενθυμίζει ὅτι ἡ γυναικεία τσάντα, γιά τήν ὁποία γίνεται λόγος στήν παρούσα ὑπόθεση, κατασκευάζεται ἀπό καιρό, σύμφωνα μέ τό πρότυπο Siegel, ἀπό ἕναν ὁρισμένο ἀριθμό παραχαρακτῶν τῆς Taïwan καί διατίθεται στό ἐμπόριο στά κράτη μέλη τῆς Κοινότητος πού ἀναφέρονται στίς γραπτές της παρατηρήσεις.

Χωρίς νά γίνεται ρητή ἀναφορά στήν τσάντα πού καλύπτεται ἀπό τό πιστοποιητικό καταχωρίσεως «US Patent Design 250.734», ἡ NKG ἀναφέρει ὅτι ἡ γυναικεία τσάντα διατίθεται στό ἐμπόριο στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας ἀπό τήν Otto GmbH, ἡ ὁποία εἰσάγει τό ἐν λόγω προϊόν κατ' εὐθείαν ἀπό τήν Taïwan. Στήν Μεγάλη Βρετανία, ἡ τσάντα πωλεῖται ἀπό τήν ἑταιρία Nancy Kean Gifts Limited καί στήν Δανία ἀπό τήν ἑταιρία Atelier Nancy APS. Ἡ NKG διευκρινίζει ὅτι οἱ δύο αὐτές τελευταῖες ἑταιρίες ἀνήκουν στόν ἴδιο ὅμιλο ἑταιριῶν μέ τήν Nancy Gifts BV καί ὅτι ἀγοράζουν τήν κατασκευαζόμενη στήν Taïwan τσάντα ἀπό τήν Renoc AG τοῦ Zug, στήν Ἑλβετία.

Ἡ Ἐπιτροπή δηλώνει ὅτι δέν διαθέτει στοιχεῖα γιά νά ἀπαντήσει στό τρίτο ἐρώτημα.

Μέ τό τέταρτο ἐρώτημα ἐζητεῖτο ἀπό τήν Ἐπιτροπή ἄν ἡ ἐν λόγω τσάντα προστατεύεται ἀπό τήν νομοθεσία περί βιομηχανικῶν σχεδίων καί προτύπων σέ ἄλλα

κράτη μέλη καί, επί καταφατικῆς άπαντήσεως, πρός ὄφελος ποίου.

Ἡ Ἐπιτροπή ἐπισημαίνει ὅτι μία τσάντα τοῦ ἰδίου τύπου προστατεύεται στήν Γαλλία δυνάμει τῆς νομοθεσίας περί βιομηχανικῶν σχεδίων καί προτύπων, πρός ὄφελος τοῦ Peter Herman, ἐκ Νέας Ὑόρκης.

Ἡ Ἐπιτροπή συνεχίζει τίς ἔρευνές της καί δέν θά παραλείψει νά πληροφορήσει τό Δικαστήριο ὡς πρός τά ἀποτελέσματα πού θά ἐπιτύχει.

Μολονότι τό τέταρτο ἐρώτημα ἀπηυθύνθη στήν Ἐπιτροπή, ἡ Keurkoop θεωρεῖ σκόπιμο νά δώσει τίς ἑξῆς διευκρινίσεις.

Ἀπό τό ἀπόσπασμα τοῦ γαλλικοῦ βιβλίου καταχωρίσεως προτύπων, πού ἐπισυνάπτεται στήν ἐπιστολή τῆς Keurkoop, προκύπτει ὅτι ὁ Peter Herman κατέθεσε τό πρότυπο μιᾶς γυναικείας τσάντας τήν 18η Ἀπριλίου 1979 ὑπό τόν ἀριθ. 31937. Κατά τήν Keurkoop, δέν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ τσάντα γιά τήν ὁποία πρόκειται εἶναι πανομοιότυπη μέ αὐτή πού κατετέθη στήν Μπενελούξ ἐν ὀνόματι τῆς NKG. Ἡ κατάθεση αὐτή ἐπιδέχεται, ἐκ μέρους τῆς Keurkoop, τίς ἀκόλουθες παρατηρήσεις.

Πρέπει νά σημειωθεῖ, πρῶτον, ὅτι ἡ ἡμερομηνία τῆς γαλλικῆς καταθέσεως (Τετάρτη 18 Ἀπριλίου 1979) καί ἐκείνη τῆς καταθέσεως στήν Μπενελούξ (Δευτέρα 23 Ἀπριλίου 1979) χωρίζονται ἀπό ἕνα χρονικό διάστημα πέντε μόνο ἡμερῶν (δύο ἐργάσιμες ἡμέρες). Αὐτό δέν δύναται νά εἶναι τυχαῖο. Μιά τέτοια σύμπτωση ἐμφανίζει τουλάχιστο, καί καθ' ἑαυτή, σοβαρή ἔνδειξη συμφωνίας ἤ ἐναρμονισμένης πρακτικῆς κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 85 τῆς συνθήκης.

Δεύτερο, εἶναι ἐνδιαφέρον νά ὑπογραμμισθεῖ ὅτι τόσο γιά τήν κατάθεση στήν Γαλλία ὅσο καί γιά ἐκείνη τῆς Μπενελούξ ἐχρησιμοποιήθησαν κάθε φορά τέσσερα σχέδια, ἐκ τῶν ὁποίων τά τρία εἶναι πανομοιότυπα. Τό στοιχεῖο αὐτό ἐνισχύει τήν ὑπόνοια ἐναρμονισμένης πρακτικῆς.

Τρίτο, καί ὑπό τό φῶς τῶν προηγουμένων, πρέπει νά παρατηρηθεῖ ὅτι στήν ἐπιστολή τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1982 πού ἀπηύθυνε στόν γραμματέα τοῦ Δικαστηρίου, ἡ Nancy Kean Gifts BV ἐξεφράσθη ἐπί τῆς καταστάσεως στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας, στό Ἡνωμένο Βασίλειο καί στήν Δανία, ἀλλ' ὄχι ἐπί τῆς καταστάσεως στήν Γαλλία. Θά ἦταν δυνατό νά ζητηθεῖ ἀπό τήν Nancy Kean Gifts BV νά παράσχει περισσότερες ἐξηγήσεις ἐπί τοῦ θέματος, κυρίως ἐπί τοῦ πῶς ὁ Herman ἠδυνήθη νά προμηθευθεῖ τά σχέδια τῆς Nancy Kean Gifts BV καί ἀντιστρόφως.

Ἡ Keurkoop προσθέτει ὅτι κανένα σχέδιο ἤ πρότυπο γυναικείας τσάντας δέν φαίνεται νά ἔχει κατατεθεῖ στό Ἡνωμένο Βασίλειο καί στήν Δανία.

Σύμφωνα μέ τίς πληροφορίες πού ἐλήφθησαν ἀπό τό γερμανικό γραφεῖο διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας στό Μόναχο, δέν ἔγινε καμμία ξένη κατάθεση σχετική μέ τήν τσάντα αὐτή.

Στήν Ἰταλία, ἡ ἔρευνα εἶναι δυνατή μόνο κατά τό μέτρο πού δίνεται τό ὄνομα τοῦ ὑποτιθέμενου καταθέτη.

Στήν Ἑλλάδα δέν ὑπάρχει ἀκόμη καταχώριση τῶν προτύπων.

IV — Προφορική διαδικασία

Ἡ ἑταιρία Keurkoop, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν A. F. de Savornin Lohman, δικηγόρο Ρόττερνταμ, ἡ ἑταιρία NKG, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν A. N. Huizenga, δικηγόρο, ἡ γαλλική κυβέρνηση, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν A. Carnelutti, ἡ γερμανική κυβέρνηση, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν Seidel, καί ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τούς R. Wägenbaur καί Th. Van Rijn ἀνέπτυξαν προφορικῶς τίς παρατηρήσεις τους κατά τήν δημοσία συνεδρίαση τῆς 7ης Ἀπριλίου 1982.

Ὁ γενικός εἰσαγγελεύς ἀνέπτυξε τίς προτάσεις του κατά τήν συνεδρίαση τῆς 8ης Ἰουνίου 1982.

Σκεπτικό

1 Μέ άπόφαση τῆς 20ῆς Μαΐου 1981, πού περιῆλθε στό Δικαστήριο στίς 5 Ἰουνίου 1981, τό Gerechtshof τῆς Χάγης ὑπέβαλε, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 177 τῆς συνθήκης, δύο προδικαστικά ἐρωτήματα ὡς πρός τήν ἑρμηνεία τῶν κανόνων τῆς συνθήκης πού ἀναφέρονται στήν ἐλεύθερη κυκλοφορία τῶν ἐμπορευμάτων, προκειμένου τό ἐθνικό δικαστήριο νά δυνηθεῖ νά προσδιορίσει τούς ὅρους ἐφαρμογῆς, ἐν ὄψει τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου, τοῦ ἐνιαίου νόμου Μπενελούξ, περί σχεδίων ἤ προτύπων, τοῦ ὁποίου οἱ ὅροι ἐθεσπίσθησαν μέ τήν σύμβαση τῆς 25ης Ὀκτωβρίου 1966 (Tractatenblad 1966, ἀριθ. 292, σ. 3) καί πού ἐτέθη σέ ἰσχύ τήν 1η Ἰανουαρίου 1975.

2 Ἀπό τά στοιχεῖα πού προσεκόμισε τό ἐθνικό δικαστήριο προκύπτει ὅτι ἡ ἑταιρία Nancy Kean Gifts (ἐφ' ἑξῆς: NKG), τῆς ὁποία ἡ ἕδρα εἶναι στήν Χάγη, κατέθεσε, στίς 23 Ἀπριλίου 1979, στό γραφεῖο σχεδίων ἤ προτύπων τῆς Μπενελούξ (γραφεῖο καταθέσεων Μπενελούξ) τό πρότυπο μιᾶς γυναικείας τσάντας.

3 Τό κατατεθέν ἀπό τήν ἑταιρία NKG πρότυπο φαίνεται παρόμοιο μέ ἕνα ἀμερικανικό πρότυπο, τό ὁποῖο κατετέθη στίς 28 Μαρτίου 1977 ὡς «US Patent Design 250.734» ἀναφέροντας ὡς «Inventor» (ἐφευρέτη) τόν Siegel καί ὡς ἐκδοχέα τήν ἑταιρία Amba Marketing Systems Inc.

4 Ἡ ἑταιρία NKG, ἡ ὁποία ἐπραγματοποίησε τίς προμήθειές της ἀπό τήν ἑταιρία Renoc AG, Zug Ἑλβετίας, ἀναφέρει ὅτι ἡ τσάντα πού διαθέτει στό ἐμπόριο κατασκευάζεται στήν Taiwan, ἀπό ὅπου ἀποστέλλεται κατ' εὐθείαν στίς Κάτω Χῶρες.

5 Στήν ἀρχή τοῦ 1980, διαπιστώνοντας ὅτι μία ἄλλη ἑταιρία, ἡ ἑταιρία Keurkoop BV, πού ἔχει τήν ἕδρα της στό Ρόττερνταμ, προσέφερε πρός πώληση μία γυναικεία τσάντα, ἡ ὁποία εἶχε ἐμφάνιση πού ἐθεώρησε πανομοιότυπη μέ τό κατατεθέν πρότυπο ἐκείνης πού ἐπώλει ἡ ἴδια, ἡ ἑταιρία NKG ἐκίνησε κατά τῆς Keurkoop μία διαδικασία λήψεως ἀσφαλιστικῶν μέτρων, ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ Arrondissementsrechtbank τοῦ Ρόττερνταμ, ἐπικαλουμένη τό ἀποκλειστικό της δικαίωμα ἐπί τοῦ προτύπου.

6 Σύμφωνα μέ τά στοιχεῖα πού προσεκόμισε ἡ ἑταιρία Keurkoop, ἡ ἑταιρία αὐτή ἐπρομηθεύθη τήν ἐπίδικη τσάντα ἀπό τήν ἐξαγωγική ἑταιρία Formosa Keystone Products Corp., πού ἔχει τήν ἕδρα της στήν Taiwan καί ἡ ὁποία ἐπρομηθεύετο τήν τσάντα ἀπό δύο κατασκευαστές ἐγκατεστημένους ἐπίσης στήν Taiwan, ἤτοι τήν Taiwan Plastic Company καί τήν Ocean Lights Industries Corp.

7 Ἀπό τίς γραπτές διευκρινίσεις τῶν διαδίκων στήν κυρία δίκη καί τῆς Ἐπιτροπῆς προκύπτουν, ἰδίως, οἱ ἀκόλουθες ἐνδείξεις. Κατά τήν NKG, ἡ ἐπίδικη τσάντα διατίθεται στό ἐμπόριο στήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γερμανίας ἀπό τήν ἑταιρία Otto GmbH, ἡ ὁποία τήν εἰσάγει ἀπ' εὐθείας ἀπό τήν Taiwan. Στό Ἡνωμένο Βασίλειο, ἡ τσάντα πωλεῖται ἀπό τήν Nancy Kean Gifts Limited καί στήν Δανία ἀπό τό Atelier Nancy APS. Τά δύο αὐτά τελευταῖα νομικά πρόσωπα ἀνήκουν στόν ἴδιο ὅμιλο μέ τήν NKG, προμηθεύονται δέ ἐπίσης τίς τσάντες, οἱ ὁποῖες κατασκευάζονται στήν Taiwan, ἀπό τήν ἑλβετική ἑταιρία Renoc AG. Ἡ Keurkoop προσθέτει ὅτι ἡ τσάντα πωλεῖται ἐπίσης στίς Κάτω Χῶρες ἀπό τήν Otto (Tilburg) καί τήν Euro Direct Service (Tegelen). Τέλος, κατά τήν Keurkoop καί τήν Ἐπιτροπή, τό ἴδιο πρότυπο τσάντας κατετέθη, στίς 18 Ἀπριλίου 1979, στό γαλλικό μητρῶο προτύπων ἀπό τόν Peter Herman, τῆς Νέας Ὑόρκης.

8 Μέ ἀπόφαση τῆς 8ης Μαΐου 1980, ὁ πρόεδρος τοῦ Arrondissementsrechtbank τοῦ Ρόττερνταμ ἐδέχθη τά αἰτήματα τῆς ἑταιρίας NKG ἀπαγορεύοντας στήν ἑταιρία Keurkoop «νά κατασκευάζει, εἰσάγει, πωλεῖ, προσφέρει πρός πώληση, ἐκθέτει, παραδίδει, χρησιμοποιεῖ ἤ κατέχει γιά ἕναν ἀπό τούς ἀνωτέρω λόγους, γιά βιομηχανικό ἤ ἐμπορικό σκοπό μία ἤ περισσότερες γυναικεῖες τσάντες, οἱ ὁποῖες ἔχουν τήν ἴδια ἐμφάνιση μέ τό κατατεθέν ἀπό τήν αἰτούσα σχέδιο ἤ πού διαφέρουν ἀπό αὐτό μόνο σέ μικρολεπτομέρειες».

9 Ἡ ἑταιρία Keurkoop ἤσκησε ἔφεση κατά τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ Gerechtshof τῆς Χάγης, τό ὁποῖο εἰς ἀπάντηση τῶν δύο πρώτων προβληθέντων λόγων, ἔλαβε θέση ἐπί πολλῶν σημείων. Ἡ θέση αὐτή πρέπει νά ὑπομνησθεῖ λόγῳ τοῦ ὅτι ἀποσαφηνίζει τά προδικαστικά ἐρωτήματα πού ὑπεβλήθησαν στό Δικαστήριο.

10 Τό Gerechtshof διεπίστωσε, κατ' άρχάς, ὅτι ἡ NKG δέν εἶναι ἡ δημιουργός τοῦ σχεδίου τῆς τσάντας πού κατέθεσε καί ὅτι δέν προέβη στήν κατάθεσή του οὔτε μέ τήν συναίνεση τοῦ δημιουργοῦ ἤ τοῦ ἔλκοντος ἐξ αὐτοῦ δικαιώματα γιά τήν Μπενελούξ οὔτε δυνάμει οἱασδήποτε ἐννόμου σχέσεως μέ ἕνα ἀπό τά πρόσωπα αὐτά.

11 Τό ἐν λόγω δικαστήριο, ἐν συνεχεία, διευκρίνισε, στό σημεῖο 11 τοῦ σκεπτικοῦ τῆς ἀποφάσεώς του, τήν ἔκταση ἰσχύος τοῦ ἐνιαίου νόμου Μπενελούξ περί σχεδίων ἤ προτύπων. Τό Gerechtshof διέλαβε ὅτι μολονότι, στά κράτη τῆς Μπενελούξ, ἡ δημιουργία ἐπροστατεύετο ἀπό τό δικαίωμα τοῦ δημιουργοῦ, τό ἀντικείμενο τῆς προβλεπομένης ἀπό τόν ἐνιαῖο νόμο προστασίας ἦταν μόνο, κατά τό ἄρθρο 1 τοῦ ἐν λόγω νόμου, «ἡ νέα ἐμφάνιση προϊόντος, τό ὁποῖο ἔχει μιά πρακτικά χρήσιμη λειτουργία». Λόγω τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 4, προϊόντα γνωστά κατά τό παρελθόν, ἀλλά πού περιέπεσαν σέ λήθη ἀπό πεντηκονταετίας στήν Μπενελούξ, δύνανται νά ἔχουν τήν ἰδιότητα τοῦ νέου κατά τήν ἔννοια τοῦ νόμου. Οὔτε ὁ ἐνιαῖος νόμος διατυπώνει τήν ἐπιταγή νά προκύπτει τό νέο προϊόν ἀπό δημιουργική δραστηριότητα, δηλαδή κατ' οὐσίαν, καλλιτεχνική. Ἀντίθετα ἀπό ὅ,τι ὑποστηρίζει ἡ Keurkoop, τό ἄρθρο 3, παράγραφος 1, κατά τό ὁποῖο «τό ἀποκλειστικό δικαίωμα ἐπί σχεδίου ἤ προτύπου ἀποκτᾶται μέ τήν πρώτη κατάθεση» δέν βασίζεται καθόλου στήν εἰκασία ὅτι ὁ καταθέτης εἶναι ὁ δημιουργός. Ὁ ἐνιαῖος νόμος σκοπεῖ τήν προστασία τοῦ βιομηχάνου ἤ τοῦ βιοτέχνη πού ἐπιθυμεῖ τό προϊόν του, εἴτε εἶναι καλλιτεχνικό εἴτε εἶναι κοινό, νά διακρίνεται ἀπό τά ἄλλα, χωρίς πάντως ὁ ἴδιος ὁ καταθέτης νά πρέπει νά ἔχει τήν ἰδιότητα τοῦ βιομηχάνου ἤ τοῦ βιοτέχνη. Ὁ νόμος σκοπεῖ νά ἐμποδίσει γιά ἕνα ὁρισμένο χρονικό διάστημα τήν παραποίηση τῶν προτύπων πού ἔχουν ἐπιλέξει οἱ βιομήχανοι καί οἱ βιοτέχνες, τό δέ κριτήριο τῆς παραποιήσεως εἶναι ἡ δυνατότης νά προκληθεῖ εὐχερῶς στό κοινό σύγχυση τῶν προτύπων.

12 Τό ἐθνικό δικαστήριο ἔκρινε ὅτι, λαμβανομένων ὑπ' ὄψη τῶν δύο ἄλλων λόγων ἐφέσεως πού προέβαλε ἡ Keurkoop, ἦταν ἀναγκαῖο νά ὑποβληθοῦν στό Δικαστήριο τά ἑξῆς δύο προδικαστικά ἐρωτήματα:

«1. Συμβιβάζεται μέ τούς κανόνες τῆς συνθήκης ΕΟΚ πού ἀφοροῦν τήν ἐλεύθερη κυκλοφορία τῶν ἐμπορευμάτων, εἰδικότερα δέ μέ τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 36, ἡ ἐφαρμογή τοῦ ἐνιαίου νόμου τῆς Μπενελούξ περί σχεδίων καί βιομηχανικῶν προτύπων ὅταν τό ἀποτέλεσμα τοῦ ἐν λόγω νόμου συνίσταται στό νά παρέχει ἀποκλειστικό δικαίωμα ἐπί τοῦ σχεδίου, ὅπως τό ἀναφερόμενο στόν νόμο αὐτό ἀποτέλεσμα καί τό ὁποῖο ἔχει τό ἀντικείμενο

καί τήν λειτουργία πού περιγράφονται στήν σκέψη 11, στό πρόσωπο πού πρῶτο τό κατέθεσε στήν ἁρμοδία ἀρχή, καί ὅταν κανένα ἄλλο πρόσωπο, ἐκτός ἀπό τό πρόσωπο, τό ὁποῖο ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι ὁ σχεδιαστής ἤ ὁ ἐντολοδόχος ἤ ὁ ἐργοδότης τοῦ σχεδιαστοῦ, δέν ἔχει τήν δυνατότητα ν' ἀμφισβητήσει τό δικαίωμα τοῦ καταθέτου καί/ἤ νά ἀντικρούσει αἴτηση ἐκδόσεως ἀποφάσεως περί ἐπιβολῆς ἀπαγορεύσεως, ἡ ὁποία ὑπεβλήθη ἀπό τόν καταθέτη, προβάλλοντας τό γεγονός ὅτι ὁ καταθέτης δέν εἶναι ὁ σχεδιαστής τοῦ προτύπου οὔτε ὁ ἐντολοδόχος ἤ ὁ ἐργοδότης τοῦ σχεδιαστοῦ.

2. Δύναται ἡ αἴτηση ἐκδόσεως ἀποφάσεως περί ἐπιβολῆς ἀπαγορεύσεως ν' ἀπορριφθεῖ, ὅταν ἀφορᾶ προϊόντα, τά ὁποῖα ἀπέκτησε ὁ καθ' οὗ σέ χώρα ἀνήκουσα στήν κοινή ἀγορά, ἐκτός ἀπό τήν χώρα (ἀνήκουσα ἐπίσης στήν κοινή ἀγορά) γιά τήν ὁποία ἔχει ζητηθεῖ ἡ ἀνωτέρω ἀπόφαση, ἄν τά δικαιώματα τοῦ καταθέτου, ὁ ὁποῖος ζητεῖ τήν ἐν λόγω ἀπόφαση, δέν θίγονται σ' αὐτή τήν ἄλλη χώρα μέ τήν διάθεση στό ἐμπόριο τῶν προϊόντων αὐτῶν;»

Ἐπί τοῦ πρώτου ἐρωτήματος

13 Τό πρῶτο ἐρώτημα ἀναφέρεται, κατ' οὐσίαν, στό κατά πόσον οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης ἐπιτρέπουν τήν ἐφαρμογή ἐθνικοῦ νόμου, ὁ ὁποῖος, ὅπως ὁ ἑνιαῖος νόμος Μπενελούξ περί σχεδίων καί προτύπων, παρέχει ἀποκλειστικό δικαίωμα στόν πρῶτο καταθέτη προτύπου, χωρίς νά ἔχουν τήν δυνατότητα ἄλλα πρόσωπα ἐκτός ἀπό τόν δημιουργό ἤ τούς ἔλκοντες ἐξ αὐτοῦ δικαιώματα, προκειμένου νά ἀμφισβητήσουν τό ἀποκλειστικό αὐτό δικαίωμα ἤ νά ἀντικρούσουν αἴτηση ἐκδόσεως ἀποφάσεως περί ἐπιβολῆς ἀπαγορεύσεως πού ὑπέβαλε ὁ κάτοχος τοῦ ἐν λόγω δικαιώματος, νά προβάλουν ὅτι ὁ καταθέτης δέν εἶναι ὁ δημιουργός τοῦ προτύπου, ὁ ἐντολεύς του ἤ ὁ ἐργοδότης του.

14 Ἐνδείκνυται, προκαταρκτικῶς, νά γίνει ἡ παρατήρηση ὅτι, ὅπως ἔχει ἤδη κρίνει τό Δικαστήριο γιά τά δικαιώματα εὑρεσιτεχνίας, ἐπί τοῦ σήματος καί τοῦ δημιουργοῦ, ἡ προστασία τῶν σχεδίων καί προτύπων ἐντάσσεται στήν προστασία τῆς βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας ὑπό τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 36, καθ' ὅσον ἔχει ὡς ἀντικείμενο τόν καθορισμό τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς ἐν λόγω ἰδιοκτησίας δικαιωμάτων ἀποκλειστικότητος.

15 Ὁ ἑνιαῖος νόμος Μπενελούξ, σύμφωνα μέ τό πρῶτο ἄρθρο του, δέν προστατεύει παρά μόνο τήν νέα ἐμφάνιση προϊόντος, τό ὁποῖο ἔχει μιά πρακτικά χρήσιμη λειτουργία, δηλαδή, κατά τό ἄρθρο 4, ἕνα προϊόν πού δέν ἦταν πραγματικά πασίγνωστο στούς ἐνδιαφερομένους βιομηχάνους καί ἐμπορικούς κύκλους στό ἔδαφος τῆς Μπενελούξ κατά τήν διάρκεια τῶν προηγουμένων τῆς καταθέσεως πενήντα ἐτῶν. Δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3, τό ἀποκλειστικό δικαίωμα ἐπί τοῦ σχεδίου ἤ προτύπου ἀποκτᾶται μέ τήν πρώτη κατάθεση χωρίς νά διερευνᾶται ἄν ὁ

καταθέτης εἶναι καί ὁ δημιουργός τοῦ προτύπου ἤ ἔλκων δικαίωμα ἀπό τόν δημιουργό· ὁ κανόνας δέ αὐτός εὑρίσκει τήν αἰτιολογία του τόσο στήν λειτουργία τοῦ δικαιώματος ἐπί τοῦ σχεδίου ἤ τοῦ προτύπου μέσα στήν οἰκονομική ζωή, ὅσο καί σέ λόγους ἁπλουστεύσεως καί ἀποτελεσματικότητος. Τέλος, δυνάμει καί σύμφωνα μέ τούς ὅρους τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου, ὁ δημιουργός τοῦ σχεδίου ἤ προτύπου δύναται νά διεκδικήσει τό δικαίωμα καταθέσεως ἐπί πενταετίαν καί νά προβάλει τήν ἀκυρότητα τῆς καταθέσεως χωρίς χρονικό περιορισμό.

16 Τά χαρακτηριστικά αὐτά πού δέν εἶναι οὔτε ἐξαντλητικά οὔτε περιοριστικά, ἐπιτρέπουν πάντως τόν ἰσχυρισμό ὅτι νομοθεσίες πού ἐμφανίζουν χαρακτηριστικά, ὅπως τά προαναφερθέντα, εἶναι νομοθεσίες προστατευτικές τῆς βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας ὑπό τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης.

17 Εἶναι ἀληθές ὅτι ἄν καί δυνάμει τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἐνιαίου νόμου Μπενελούξ περί σχεδίων ἤ προτύπων, κάθε ἐνδιαφερόμενος, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς, δύναται νά ἐπικαλεσθεῖ τήν ἀκυρότητα τῶν δικαιωμάτων πού ἀπορρέουν ἀπό τήν κατάθεση, ἀμφισβητώντας ἰδίως ὅτι πρόκειται περί νέου προϊόντος, δέν δύναται ἀντιθέτως νά προβάλει ὅτι ὁ καταθέτης δέν εἶναι ὁ δημιουργός τοῦ προτύπου, ὁ ἐντολεύς του ἤ ὁ ἐργοδότης του. Λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη τόν περιορισμό αὐτό, τό ἐθνικό δικαστήριο διερωτᾶται κατά πόσον ὁ ἐνιαῖος αὐτός νόμος ἐμπίπτει στό πεδίο ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης.

18 Ἐπί τοῦ σημείου αὐτοῦ, τό Δικαστήριο δέν δύναται παρά νά διαπιστώσει ὅτι στό παρόν στάδιο ἐξελίξεως τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου καί ἐλλείψει ἑνοποιήσεως στό πλαίσιο τῆς Κοινότητος ἤ προσεγγίσεως τῶν νομοθεσιῶν, ὁ καθορισμός τῶν προϋποθέσεων καί τοῦ τρόπου προστασίας τῶν σχεδίων καί προτύπων ἐμπίπτει στήν ἐθνική νομοθεσία καί, ἐν προκειμένῳ, στήν κοινή νομοθεσία πού ἐθεσπίσθη στό πλαίσιο τῆς ἀναφερομένης στό ἄρθρο 233 τῆς συνθήκης περιφερειακῆς ἑνώσεως, ἡ ὁποία συνεστήθη μεταξύ τοῦ Βελγίου, τοῦ Λουξεμβούργου καί τῶν Κάτω Χωρῶν.

19 Ἑπομένως, οἱ διατάξεις περί τῆς ἐλευθέρας κυκλοφορίας ἐμπορευμάτων δέν ἐμποδίζουν τήν θέσπιση διατάξεων σάν αὐτές πού περιέχονται στόν ἐνιαῖο νόμο Μπενελούξ περί σχεδίων ἤ προτύπων, ὅπως περιγράφονται ἀπό τό ἐθνικό δικαστήριο.

20 Πρέπει, ἐπομένως, στό πρῶτο ἐρώτημα νά δοθεῖ ἡ ἀπάντηση ὅτι ἐθνικές νομοθεσίες πού ἐμφανίζουν τά χαρακτηριστικά τοῦ ἐνιαίου νόμου Μπενελούξ περί σχεδίων ἤ προτύπων ἐμπίπτουν στίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης περί προστασίας τῆς βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας. Στό παρόν στάδιο ἐξελίξεώς του, τό κοινοτικό δίκαιο δέν ἀντιτίθεται στήν θέσπιση ἐθνικῶν διατάξεων σάν αὐτές πού περιέχονται στόν ἐνιαῖο νόμο Μπενελούξ, ὅπως περιγράφονται ἀπό τό ἐθνικό δικαστήριο.

Ἐπί τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος

21 Τό δεύτερο ἐρώτημα ἀναφέρεται, οὐσιαστικῶς, στό κατά πόσον ὁ κάτοχος ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος ἐπί προτύπου, προστατευομένου ἀπό τήν νομοθεσία κράτους μέλους δύναται, λαμβανομένων ὑπ' ὄψη τῶν διατάξεων τῆς συνθήκης, νά ἐπικαλεσθεῖ τήν ἐν λόγω νομοθεσία γιά νά ἀντιταχθεῖ στήν εἰσαγωγή προϊόντων πού ἔχουν πανομοιότυπη ἐμφάνιση μέ τό κατατεθέν πρότυπο, προελεύσεως ἑνός τῶν κρατῶν μελῶν τῆς Κοινότητος, ὅπου ἡ διάθεσή τους στό ἐμπόριο δέν προσβάλλει κανένα δικαίωμα τοῦ κατόχου τοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος ἐντός τοῦ κράτους εἰσαγωγῆς.

22 Πρέπει, πρῶτον, νά παρατηρηθεῖ ὅτι, κατ' ἀρχήν, ἡ προστασία τῆς βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας πού θεσπίζει τό ἄρθρο 36 θά ἐστερεῖτο σημασίας, ἄν ἐπετρέπετο σέ πρόσωπο ἄλλο, ἐκτός τοῦ κατόχου τοῦ δικαιώματος ἐπί τοῦ προτύπου ἐντός ἑνός κράτους μέλους, νά διαθέτει στό ἐμπόριο στό κράτος αὐτό προϊόν πού ἔχει πανομοιότυπη ἐμφάνιση μέ τό κατατεθέν πρότυπο. Ἡ διαπίστωση αὐτή διατηρεῖ ὅλη της τήν ἰσχύ στήν συγκεκριμένη περίπτωση πού ἀναφέρει τό ἐθνικό δικαστήριο, ὅπου πρόσωπο, τό ὁποῖο ἐπιθυμεῖ νά διαθέσει στό ἐμπόριο ἕνα προϊόν ἐντός ἑνός κράτους μέλους, τό προμηθεύεται γιά τόν σκοπό αὐτό ἀπό ἄλλο κράτος μέλος, ὅπου ἡ διάθεση στό ἐμπόριο τοῦ προϊόντος δέν προσβάλλει τά δικαιώματα τοῦ καταθέτου, ἀποκλειστικοῦ κατόχου τοῦ δικαιώματος ἐπί τοῦ προτύπου ἐντός τοῦ πρώτου κράτους.

23 Ἐνδείκνυται, πάντως, νά ὑπομνησθεῖ ὅτι στό πλαίσιο τῶν διατάξεων περί τῆς ἐλευθέρας κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων, οἱ ἀπαγορεύσεις καί οἱ περιορισμοί ἐπί τῶν εἰσαγωγῶν πρέπει, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 36, νά δικαιολογοῦνται, μεταξύ ἄλλων, ἀπό λόγους προστασίας τῆς βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας, καί δέν πρέπει, ἰδίως, νά ἀποτελοῦν συγκεκαλυμμένους περιορισμούς στό ἐμπόριο μεταξύ τῶν κρατῶν μελῶν.

24 Τό ἄρθρο 36 ἐπιδιώκει ἔτσι νά τονίσει ὅτι ὁ συμβιβασμός μεταξύ τῶν ἐπιταγῶν τῆς ἐλευθέρας κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων καί τοῦ σεβασμοῦ πού ὀφείλεται στά δικαιώματα βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας πρέπει νά πραγματοποιεῖται κατά τέτοιο τρόπο ὥστε νά ἐξασφαλίζεται ἡ προστασία τῆς νομίμου ἀσκήσεως τῶν παρεχομένων ἀπό τίς ἐθνικές νομοθεσίες δικαιωμάτων, ὑπό τήν μορφή «δικαιολογημένων» ἀπαγορεύσεων ἐπί τῶν εἰσαγωγῶν ὑπό τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, ἀλλά, ἀντιθέτως, νά ἀποκλείεται οἱαδήποτε καταχρηστική ἄσκηση τῶν ἰδίων δικαιωμάτων, ἡ ὁποία εἶναι φύσεως ἱκανῆς νά διατηρήσει ἤ δημιουργήσει τεχνητές στεγανοποιήσεις στό ἐσωτερικό τῆς κοινῆς ἀγορᾶς. Ἡ ἄσκηση τῶν δικαιωμάτων βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας πού παρέχονται ἀπό τήν ἐθνική νομοθεσία πρέπει, συνεπῶς, νά περιορίζεται στό ἀναγκαῖο γιά τόν συμβιβασμό αὐτόν μέτρο.

25 Κατά παγία νομολογία, ὁ κάτοχος δικαιώματος βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας πού προστατεύεται ἀπό τήν νομοθεσία κράτους μέλους δέν δύναται νά ἐπικαλεσθεῖ τήν ἐν λόγω νομοθεσία γιά νά ἀντιταχθεῖ στήν εἰσαγωγή ἤ στή διάθεση στό ἐμπόριο προϊόντος, τό ὁποῖο διετέθη νομίμως στήν ἀγορά ἄλλου κράτους μέλους, ἀπό τόν ἴδιο τόν κάτοχο τοῦ δικαιώματος, μέ τήν συναίνεσή του ἤ ἀπό πρόσωπο πού ἐξαρτᾶται ἀπό αὐτόν νομικῶς ἤ οἰκονομικῶς.

26 Ἐπί πλέον, ὁ κάτοχος ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος δέν δύναται νά ἐπικαλεσθεῖ τό δικαίωμά του ἄν ἡ ἀπαγόρευση εἰσαγωγῆς ἤ διαθέσεως στό ἐμπόριο, τήν ὁποία ἐπικαλεῖται, συνδέεται μέ συμφωνία περιοριστική τοῦ ἀνταγωνισμοῦ στό ἐσωτερικό τῆς Κοινότητος, ἀντίθετης πρός τίς διατάξεις τῆς συνθήκης καί, ἰδίως, πρός τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 85.

27 Πράγματι, ἄν καί τό δικαίωμα ἐπί τοῦ προτύπου, ὡς δικαίωμα ἐκ τοῦ νόμου, ἐκφεύγει καθ' ἑαυτό ἀπό τά συμβατικά ἤ τά στοιχεῖα ἐναρμονισμένης πρακτικῆς πού προβλέπονται στό ἄρθρο 85, παράγραφος 1, ἡ ἄσκηση τοῦ ἐν λόγω δικαιώματος δύναται νά ἐμπίπτει στίς ἀπαγορεύσεις τῆς συνθήκης ὅταν εἶναι τό ἀντικείμενο, τό μέσο ἤ ἡ συνέπεια μιᾶς συμφωνίας.

28 Ἐναπόκειται, ἐπομένως, στόν ἐθνικό δικαστή νά ἐξακριβώνει, σέ κάθε περίπτωση, ἄν ἡ ἄσκηση τοῦ σχετικοῦ ἀποκλειστικοῦ δικαιώματος ὁδηγεῖ σέ μία ἀπό τίς καταστάσεις πού ἐμπίπτουν στίς ἀπαγορεύσεις τοῦ ἄρθρου 85 καί οἱ ὁποῖες, στό πλαίσιο τῆς ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων ἀποκλειστικότητος ἐπί τῶν σχεδίων καί προτύπων, δύνανται νά λάβουν πολύ διαφορετικές μορφές, ὅπως παραδείγματος χάρη ἐκείνη τῶν προσώπων πού θά κατέθεταν συγχρόνως ἤ διαδοχικῶς τό ἴδιο πρότυπο σέ διάφορα κράτη μέλη προκειμένου νά διαμοιρασθοῦν τίς ἀγορές στό ἐσωτερικό τῆς Κοινότητος.

29 Ἀπό τά ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι στό δεύτερο ἐρώτημα προσήκει ἡ ἀπάντηση ὅτι ὁ κάτοχος δικαιώματος ἐπί προτύπου, πού ἀπεκτήθη δυνάμει τῆς νομοθεσίας κράτους μέλους, δύναται νά ἀντιταχθεῖ στήν εἰσαγωγή προϊόντων, προελεύσεως ἄλλου κράτους μέλους, πού ἔχουν πανομοιότυπη ἐμφάνιση μέ τό κατατεθέν πρότυπο, ὑπό τόν ὅρο τά ἐπίδικα προϊόντα νά ἔχουν τεθεῖ σέ κυκλοφορία ἐντός τοῦ ἄλλου κράτους μέλους, χωρίς τήν παρέμβαση ἤ τήν συναίνεση τοῦ κατόχου τοῦ δικαιώματος ἤ προσώπου πού ἐξαρτᾶται ἀπό τόν δικαιοῦχο νομικῶς ἤ οἰκονομικῶς, νά μή ὑφίσταται μεταξύ τῶν οἰκείων φυσικῶν ἤ νομικῶν προσώπων καμμία συμφωνία περιοριστική τοῦ ἀνταγωνισμοῦ καί, τέλος, τά ἀντίστοιχα δικαιώματα τῶν κατόχων τοῦ δικαιώματος ἐπί τοῦ προτύπου ἐντός τῶν διαφόρων κρατῶν μελῶν νά ἔχουν δημιουργηθεῖ χωρίς καμμία μεταξύ τους ἐξάρτηση.

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων

30 Τά ἔξοδα στά ὁποῖα ὑπεβλήθησαν ἡ κυβέρνηση τῶν Κάτω Χωρῶν, ἡ κυβέρνηση τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου, ἡ γαλλική κυβέρνηση καί ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων πού κατέθεσαν παρατηρήσεις στό Δικαστήριο δέν ἀποδίδονται. Δεδομένου ὅτι ἡ παρούσα διαδικασία ἔχει ὡς πρός τούς διαδίκους τῆς κυρίας δίκης τόν χαρακτήρα παρεμπίπτοντος, πού ἀνέκυψε ἐνώπιον τοῦ ἐθνικοῦ δικαστηρίου, σ' αὐτό ἐναπόκειται νά ἀποφανθεῖ ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων.

Διά ταῦτα,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνοντας ἐπί τῶν ἐρωτημάτων πού τοῦ ὑπέβαλε μέ ἀπόφαση τῆς 20ῆς Μαΐου 1981, τό Gerechtshof τῆς Χάγης, ἀποφαίνεται:

1) Ἐθνικές νομοθεσίες πού ἐμφανίζουν τά χαρακτηριστικά τοῦ ἐνιαίου νόμου Μπενελούξ περί σχεδίων ἤ προτύπων ἐμπίπτουν στίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 36 τῆς συνθήκης περί προστασίας τῆς βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας. Στό παρόν στάδιο ἐξελίξεώς του, τό κοινοτικό δίκαιο δέν ἀντιτίθεται στήν θέσπιση ἐθνικῶν διατάξεων σάν αὐτές πού περιέχονται στόν ἐνιαῖο νόμο Μπενελούξ, ὅπως περιγράφονται ἀπό τό ἐθνικό δικαστήριο.

2) Ὁ κάτοχος δικαιώματος ἐπί προτύπου, πού ἀπεκτήθη δυνάμει τῆς νομοθεσίας κράτους μέλους, δύναται νά ἀντιταχθεῖ στήν εἰσαγωγή προϊόντων, προελεύσεως ἄλλου κράτους μέλους, πού ἔχουν πανομοιότυπη ἐμφάνιση μέ τό κατατεθέν πρότυπο, ὑπό τόν ὅρο τά ἐπίδικα προϊόντα νά ἔχουν τεθεῖ σέ κυκλοφορία ἐντός τοῦ ἄλλου κράτους μέλους χωρίς τήν παρέμβαση ἤ τήν συναίνεση τοῦ κατόχου τοῦ δικαιώματος ἤ προσώπου πού ἐξαρτᾶται ἀπό τόν δικαιοῦχο νομικῶς ἤ οἰκονομικῶς, νά μή ὑφίσταται μεταξύ τῶν οἰκείων φυσικῶν ἤ νομικῶν προσώπων καμμία συμφωνία περιοριστική τοῦ ἀνταγωνισμοῦ καί, τέλος, τά ἀντίστοιχα δικαιώματα τῶν κατόχων δικαιώματος ἐπί τοῦ προτύπου ἐντός τῶν διαφόρων κρατῶν μελῶν νά ἔχουν δημιουργηθεῖ χωρίς καμμία μεταξύ τους ἐξάρτηση.

	Mertens de Wilmars	Bosco	Touffait
Due	Pescatore	Mackenzie Stuart	O'Keeffe
Koopmans	Everling	Χλωρός	Grévisse

Ἐδημοσιεύθη σέ δημοσία συνεδρίαση στό Λουξεμβοῦργο στίς 14 Σεπτεμβρίου 1982.

Ὁ γραμματεύς

P. Heim

Ὁ πρόεδρος

J. Mertens de Wilmars

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ GERHARD REISCHL ΠΟΥ ΑΝΕΠΤΥΧΘΗΣΑΝ ΣΤΙΣ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 1982 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Μολονότι ὑφίσταται μία παγία νομολογία πού ἀναφέρεται στήν νομιμότητα τῶν ἐξαιρέσεων ἀπό τήν ἀρχή τῆς ἐλεύθερης κυκλοφορίας τῶν ἐμπορευμάτων, ἐξαιρέσεις οἱ ὁποῖες βασίζονται στά δικαιώματα βιομηχανικῆς καί ἐμπορικῆς ἰδιοκτησίας, τό Δικαστήριο δέν εἶχε ἀκόμη τήν εὐκαιρία, ὡς σήμερα, νά ἐξετάσει τήν ἐπίπτωση τῶν οὐσιαστικῶν διατάξεων τῆς συνθήκης ἐπί τῆς ἀσκήσεως, ἀπό τόν κάτοχό του, *τοῦ δικαιώματος ἐπί τοῦ προτύπου* (Geschmacksmusterrecht) πού παρεχωρήθη δυνάμει ἐθνικῆς νομοθεσίας.

Ἡ ἑταιρία Nancy Kean Gifts BV (ἐφ' ἑξῆς: NKG), ἐμπορική ἐπιχείρηση πού ἑδρεύει στήν Χάγη, διαθέτει στό ἐμπόριο, μεταξύ

1 — Μετάφραση ἀπό τά γερμανικά.